

Komparace daně z příjmů fyzických osob v zemích Visegrádské čtyřky

Petr Kanyza

Bakalářská práce
2018

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petr Kanyza**
Osobní číslo: **M15021**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Komparace daně z příjmů fyzických osob v zemích Visegrádské čtyřky**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární rešerši na jednotlivé prvky daňových soustav Visegrádské čtyřky.
- Charakterizujte daň z příjmů fyzických osob v zemích Visegrádské čtyřky.

II. Praktická část

- Proveďte komparaci daně z příjmů fyzických osob v zemích Visegrádské čtyřky na praktických příkladech.
- Na základě vypracovaných praktických příkladů zhodnoťte výsledky a navrhněte možná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

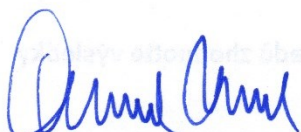
MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2017. 26. vydání. Praha: Grada, 2017, 288 s. ISBN 978-80-271-0493-2

SHELLEKENS, M. European Tax Handbook 2017. IBFD, 2017, 1164 s. ISBN 978-90-8722-407-3.

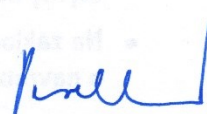
ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru. 6., aktualiz. a přeprac. vyd. včetně CD. Praha: Linde Praha, 2013, 1164 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Jarolímová**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2017**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2018**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 14. 5. 2018

Jméno a příjmení: Petr Kanyza

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předmětem bakalářské práce „Komparace daně z příjmů fyzických osob v zemích Visegrádské čtyřky“ je především znázornit rozdíly ve zdanění příjmů fyzických osob v těchto zemích. Teoretická část se zabývá vysvětlením základních pojmů z oblastí daní, komplexního přehledu daňových soustav, specifických daní a hlavně rozbořem daně z příjmů fyzických osob v jednotlivých zemích. Praktická část na modelových situacích poukáže na společné a rozdílné znaky daně z příjmů fyzických osob a daňové zátěže. Závěrečná část obsahuje shrnutí, vyhodnocení a návrhy změn pro země zdanění zemí Visegrádské čtyřky.

Klíčová slova: Daň z příjmů fyzických osob, Visegrádská čtyřka, daňová soustava, daňová zátěž, komparace daně

ABSTRACT

The aim of the bachelor thesis „Comparison of Income Taxes in the Countries of the Visegrad Group“ is an illustration of differences in Personal Income Taxation in Visegrad Group. Theoretical part deals with general concepts in the field of taxation, comprehensive overview of tax systems, unique taxes and complete overview of Personal Income Taxes in these countries. The practical part demonstrates both different and common features in calculating of the personal income tax and the tax burden on the model situations. The final part includes evaluation and suggestions for taxation in the Visegrad Group.

Keywords: Personal Income Tax, Visegrad Group, Taxation system, Tax Burden, Tax Comparison

Rád bych poděkoval vedoucí bakalářské práce Ing. Blance Jarolímové, za ochotu, odborné rady a cenné připomínky, které mi byly poskytnuté při zpracování bakalářské práce. Taktéž děkuji své rodině a přátelům za podporu během studia a psaní této práce.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VISEGRÁDSKÁ SKUPINA	12
2 ZÁKLADNÍ POJMY A TŘÍDĚNÍ	13
2.1 POJMY	13
2.2 TŘÍDĚNÍ DANĚ	14
2.3 FUNKCE DANĚ	15
3 ČESKÁ REPUBLIKA	17
3.1 SOUSTAVA.....	17
3.2 DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB.....	17
3.3 Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	18
3.4 SILNIČNÍ.....	19
4 SLOVENSKO	20
4.1 SOUSTAVA.....	20
4.2 DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB.....	20
4.3 Z MOTOROVÝCH VOZIDEL	21
4.4 MÍSTNÍ DANĚ.....	22
5 POLSKO	24
5.1 SOUSTAVA.....	24
5.2 DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB (PODATEK DOCHODOWY OD OSOB PRAWNYCH)	24
5.3 TONÁŽNÍ DAŇ (PODATEK TONAŻOWY).....	25
5.4 SILNIČNÍ DAŇ (PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH)	25
5.5 ZEMĚDĚLSKÁ A LESNÍ DAŇ (PODATEK ROLNY, PODATEK LEŚNY).....	26
5.6 DAŇ Z NEMOVITOSTI (PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI).....	26
5.7 OSTATNÍ.....	26
6 MAĎARSKO	27
6.1 SOUSTAVA.....	27
6.2 DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB (TÁRSASÁGI ADÓ)	28
6.2.1 Zjednodušená podnikatelská daň (EVA)	29
6.2.2 Daň malých podniků (KIVA).....	29
6.2.3 Fixní sazba pro malé poplatníky (KATA)	30
6.3 DAŇ Z MOTOROVÝCH VOZIDEL	30
6.4 DAŇ Z NEZDRAVÝCH POTRAVIN (NÉPEGÉSZSÉGÜGYI TERMÉKADÓ).....	31
6.5 BANKOVNÍ DAŇ (PÉNZÜGYI SZERVEZETEK KÜLÖNADÓJA)	31
6.6 DAŇ Z POZEMKŮ (TELEKADÓ) A BUDOV (ÉPÍTMÉNYADÓ).....	31
6.7 DAŇ DODAVATELŮ ENERGIE (ENERGIAELLÁTÓK JÖVEDELEMADÓJA)	31
6.8 MÍSTNÍ PODNIKATELSKÁ DAŇ (HELYI IPARÜZÉSI ADÓ)	32
7 SPOTŘEBNÍ DANĚ A DPH V ZEMÍCH V4	33

7.1	DPH.....	33
7.2	SPOTŘEBNÍ A ENERGETICKÉ DANĚ.....	34
8	DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB.....	37
8.1	ČESKÁ REPUBLIKA	37
8.2	SLOVENSKO.....	41
8.3	POLSKO (PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH).....	45
8.4	MAĎARSKO (SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ).....	52
II	PRAKTICKÁ ČÁST	58
9	MODELOVÝ PŘÍKLAD - ZDANĚNÍ MĚSÍČNÍ MZDY	59
9.1	ČESKÁ REPUBLIKA	59
9.2	SLOVENSKO.....	60
9.3	POLSKO	61
9.4	MAĎARSKO	62
9.5	KOMPARACE PRVNÍHO MODELOVÉHO PŘÍKLADU.....	63
9.5.1	Nízký příjem.....	63
9.5.2	Vysoký příjem.....	64
10	MODELOVÝ PŘÍKLAD – ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ SE DVĚMA DĚTMI	65
10.1	ČESKÁ REPUBLIKA	65
10.2	SLOVENSKO.....	66
10.3	POLSKO	67
10.3.1	Progresivní daň.....	67
10.3.2	Rovná daň.....	68
10.4	MAĎARSKO	69
10.5	KOMPARACE DRUHÉHO MODELOVÉHO PŘÍKLADU	70
10.5.1	Nízký příjem.....	70
10.5.2	Vysoký příjem.....	71
11	MODELOVÝ PŘÍKLAD – PŘÍJEM Z PODNIKÁNÍ	72
11.1	ČESKÁ REPUBLIKA	72
11.2	SLOVENSKO.....	73
11.3	POLSKO	74
11.3.1	Paušál	74
11.3.2	Rovná daň.....	75
11.3.3	Progresivní daň.....	76
11.3.4	Daňová karta	76
11.4	MAĎARSKO	77
11.4.1	Korporátní a dividendová daň.....	77
11.4.2	EVA.....	78
11.4.3	KATA.....	79
11.5	KOMPARACE TŘETÍHO MODELOVÉHO PŘÍKLADU	79
12	CELKOVÉ SHRUTÍ A POROVNÁNÍ	81
13	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	84
	ZÁVĚR	86
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	87

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	93
SEZNAM OBRÁZKŮ	94
SEZNAM TABULEK.....	95
SEZNAM GRAFŮ	97

ÚVOD

Hlavním tématem bakalářské práce je komparace zdanění příjmů fyzických osob v zemích Visegradské čtyřky. Všechny státy si prošly podobným vývojem za poslední dvě století. Přes 50 let spolu existovaly jako jeden stát Rakousko-Uhersko. Zažily obě světové války a čtyři desetiletí trvajících socialismus, který zanechal ekonomiky ve špatném stavu. Všechny státy také společně vstoupily do Evropské unie a jsou členy NATO. Z ekonomického hlediska jsou na tom relativně podobně a tak zde vidím daleko větší prostor pro srovnávání než s jinými buď vyspělejšími či naopak zaostalejšími státy.

Teoretická část se zabývá základními pojmy z oblastí daní, rozdělení a funkcí daně. Především charakteristikou daňových soustav v jednotlivých zemích a popisem daní, jednak těch, které jsou v zemích společné a srovnatelné a daní, jež jsou specifické pro každou zemi. V teoretické části se vyskytuje i komparace některých nepřímých daní. Nepřímé daně také do velké míry kromě výše příjmů ovlivňují životní situaci v zemi a díky harmonizaci Evropské unie jsou výsledky velice dobře srovnatelné. Hlavní část teorie bude věnována dani z příjmů fyzických osob, která bude sloužit jako podklad k vypracování praktické části.

Cílem praktické části bude pomocí znalostí získaných v teoretické části na modelových příkladech porovnat celkové daňové zatížení, výši odvodů případně výši čistého příjmu. Dva příklady budou na příjmy ze závislé činnosti a jeden na příjem z podnikání. V příkladech budou také využity různé nezdánitelné části základu daně, slevy na dani či daňové zvýhodnění, aby porovnání bylo více reálnější. V prvních dvou modelových příkladech budou vždy dvě varianty příjmů nízký a vysoký. V závěru zhodnotím celkové zdanění, přidám doporučení a návrhy na zlepšení systému ve všech zemích.

Z důvodu rozsahu práce budou některé informace v teoretické části, především ty z daňového systému nezmíněny či zkráceny. Daňová přiznání neuvažujeme.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je komparace metodiky výpočtu a celkové daně z příjmů fyzických osob, výpočet modelových příkladů a návrh možných změn na zdanění v zemích Visegrádské čtyřky. Dílčími cíli zahrnují definice základních pojmů z oblasti daní, charakteristiky daňového systému a popis daně z příjmů fyzických osob ve všech zemích.

Hlavní metody v bakalářské práci jsou literární rešerše, komparace, indukce a analýza. Literární rešerše je využívána v teoretické části. Pomocí metody komparace zajistím porovnání daně z příjmů fyzických osob ale i odvodů na modelových příkladech a na teoretických poznatcích daňových systémů. Indukci využijeme na základě teoretických poznatků a vypočítaných modelových příkladů, ze kterých vyvodím závěry pro různé modely. Cílem analýzy je pochopení fungování daně z příjmu a srovnatelnost daňových systémů ve vybraných zemích.

Cílovou skupinou pro bakalářskou práci jsou fyzické osoby podléhající dani z příjmů fyzických osob na území České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska.

Bakalářská práce je sestavena na základě zákonů a vyhlášek obou zemí platných pro rok 2018. Při přepočtu cizích měn na české koruny budu využívat kurz ČNB platný k 18. 4. 2018.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VISEGRÁDSKÁ SKUPINA

Visegrádská skupina, někdy také nazývána jako Visegrádská čtyřka, je uskupení čtyř států střední Evropy. České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska. Skupina vznikla v roce 1991 podepsáním deklarace o blízké spolupráci zemí na jejich cestě k evropské integraci. Deklarace byla podepsána v severomaďarském městě Visegrád, které také dalo tomuto uskupení název. Město bylo vybráno zcela záměrně, neboť zde v roce 1335 proběhlo jednání mezi českým, polským a maďarským králem o spolupráci v politických a obchodních otázkách. Všechny země usilovaly o členství v Evropské unii, svým členstvím chtěly udělat další krok k překonávání umělých dělicích čar v Evropě, které vznikly vlivem socialismu. V roce 2004 se všechny země staly členy Evropské unie. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2018 a Visegradgroup.eu, © 2006 - 2018)

2 ZÁKLADNÍ POJMY A TŘÍDĚNÍ

2.1 Pojmy

Daň - Podle Kubátové (2010, s. 15) je daň definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní.

Neúčelovostí se rozumí, že konkrétní daň nemá financovat konkrétní projekt, ale stane se součástí celkových příjmů do veřejného rozpočtu, z něhož se budou financovat různé potřeby.

Neekvivalentnost znamená pro poplatníka daně, že nemá nárok na protihodnotu ve výši odpovídající jeho platbě.

Vančurová společně s Láchovou (2016, s. 14 - 31) definují některé základní pojmy daní následovně:

Předmět daně – Obecně předmětem zdanění rozumíme veličinu, ze které se daň vybírá. Pro efektivní vybrání daně je třeba předmět daně co nejpřesněji definovat. Vzhledem k tomu, že toto vymezení bývá široké, aby se daňový subjekt nemohl lehce vyhnout zdanění, je někdy třeba jej doplnit vynětím z předmětu daně.

Vynětí z předmětu daně – Jasně ohraničuje kontury předmětu daně tím, že určuje hranici, za kterou předmět daně už nesahá.

Osvobození od daně – Definuje část předmětu, ze které se daň nevybírá, respektive kterou daňový subjekt není povinen, ale ani zpravidla oprávněn, zahrnout do základu daně.

Sleva na dani nebo bonus – Tak jako odpočty snižují základ daně, tak slevy na dani snižují základní částku daně.

Sazba daně – Je to algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví základní částka daně.

Stejskal (2008, s. 15 a 16) rozlišuje sazby daně na **proporcionální (rovnou)** a **progresivní**. Při proporcionální sazbě daně se míra zdanění nemění, naopak u progresivní s růstem důchodu zdanění roste.

Základ daně – Základem daně se rozumí předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách. Těmito měrnými jednotkami jsou buď jednotky fyzické, nebo častěji jednotky peněžní. (Boněk, 2001, s. 530)

Daňový subjekt – Daňový subjekt je osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně. Subjekt má práva a povinnosti týkající se správného zjištění a stanovení daně po dobu běhu lhůty. (Kobík a Kohoutková, 2013, s. 115)

Peková (2011, s. 329) vysvětluje pojmy poplatník a plátce. Pojmy znějí podobně, ale je potřeba je rozlišit:

Poplatník daně – Subjekt daně, který má ze zákona povinnost daň vypočítat a zaplatit prostřednictvím správce daně. U přímých daní je poplatník většinou i plátce.

Plátce daně – Subjekt daně, který má ze zákona povinnost daň za poplatníka vypočítat a sraženou ji následně odvést.

Široký (2008, s. 10) definuje daňovou soustavu a daňový systém následovně:

Daňová soustava – Souhrn daní, které jsou vybírány v určitém státě a v určitém čase. Jednotlivé daně jsou z právního hlediska upraveny daňovými zákony.

Daňový systém – Daňový systém patří k širším pojmům, než daňová soustava. Kromě daňové soustavy zahrnuje daňový systém i organizačně a technicky zřízovaný systém institucí, které zabezpečují správu daní, vyměřování daní, vymáhání a kontrolu daní.

2.2 Třídění daně

Jurčík (2015, s. 10) vymezuje daně:

- časově,
- okolnostně.

Časově vybírání daní je odvislé od jasně daných intervalů (daň z příjmu, daň z přidané hodnoty, daň silniční) nebo dle předem stanovených okolností (daň z nabytí nemovitostí).

Podle dopadu

Podle Kubátové (2010, s. 20) je jedno z nejzákladnějších třídění daní podle vazby na důchod poplatníka, na daně:

- přímé,
- nepřímé.

Přímé daně platí poplatník na úkor svého důchodu a předpokládá se, že je nemůže přenést na jiný subjekt. U daní nepřímých se předpokládá, že je subjekt, který daň odvádí, neplatí

z vlastního důchodu, ale že je přenáší na jiný subjekt. Daň je přenesena prostřednictvím zvýšení ceny. (Kubátová, 2010, s. 20)

Podle objektu

Další praktické třídění rozlišuje daně podle objektu, na něž jsou uloženy. Hlavními jsou daně:

- z příjmů,
- ze spotřeby,
- z majetku.

Podle objektu se nazývají i v daňových zákonech, například zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů fyzických a právnických osob. (Kubátová, 2010, s. 20)

Dle metodiky OECD

Rozdělení slouží hlavně pro porovnávání daňových charakteristik různých zemí. Klasifikace daní na základě metodiky OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) je následující:

1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů,

2000 Příspěvky na sociální zabezpečení,

3000 Daně z mezd a pracovních sil,

4000 Daně majetkové,

5000 Daně ze zboží a služeb,

6000 Ostatní daně. Široký (2013, s. 41)

2.3 Funkce daně

Daně by měly v ekonomice napomáhat veřejným financím plnit tyto funkce:

- alokační,
- redistribuční,
- stabilizační,
- fiskální.

Funkce alokační se uplatňuje tehdy, když trh projevuje neefektivnost v alokaci zdrojů. Znamená to vkládání prostředků tam, kam jich trh vkládá málo nebo naopak odejmutí prostředků z oblastí, kde jich je příliš mnoho. (Kubátová, 2010, s. 19)

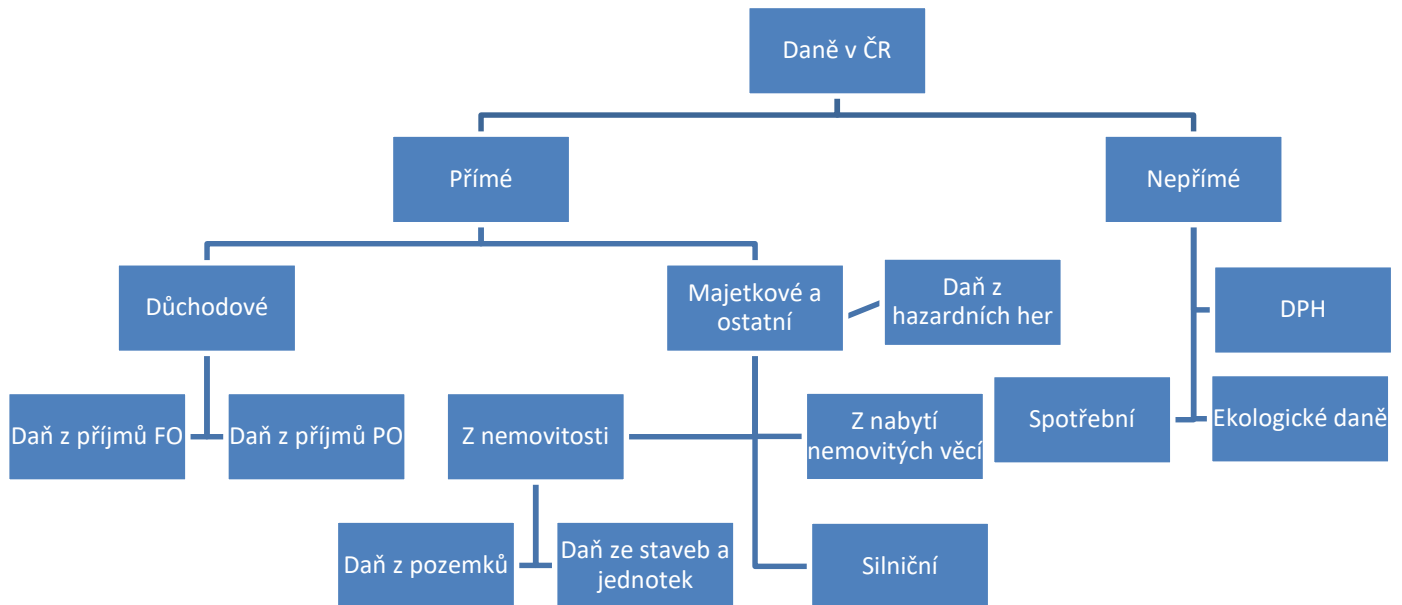
Podle Stejskala (2008, s. 11) redistribuční funkce vychází z hypotézy, že rozdělení důchodů ve společnosti není rovné (nebo spravedlivé). Zde je možné využít daně jako vhodný nástroj k odstraňování rozdílů mezi jednotlivými sociálními skupinami.

Stabilizační funkce slouží ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. (Kubátová, 2010, s. 19)

Fiskální funkce je primární funkcí daně tj. schopnost naplnit veřejný rozpočet. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 11)

3 ČESKÁ REPUBLIKA

3.1 Soustava

Obrázek 1. Daňová soustava České republiky vlastní tvorba podle Marková, 2018

3.2 Daň z příjmů právnických osob

Předmět daně: Předmětem daně jsou veškeré příjmy z činnosti a s nakládáním s majetkem. (Vančurová a Láchová, 2016 s. 220)

Poplatník daně: Osoby, které nejsou fyzickými osobami, a organizační složky státu. Poplatníci mají na území České republiky sídlo nebo místo svého vedení, mají daňovou povinnost z celosvětových příjmů. Poplatníci, kteří nemají na území státu své sídlo, mají daňovou povinnost jen z příjmů plynoucích ze zdrojů na území České republiky. (Široký, 2013, s. 220)

Základ daně: Výsledek hospodaření před zdaněním. Základ daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně anebo jsou osvobozeny, převyšují výdaje či náklady. (Široký, 2013 s. 221)

Mezi osvobozené příjmy patří příjem z nabytí dědictví, vlastnického práva k pozemku nebo příjem z nabytí majetku zdravotními pojišťovnami pro fondy veřejného zdravotního pojištění (Marková, 2018, s. 23 - 26)

Od základu daně lze odečíst daňovou ztrátu, odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělání. (Marková, 2018, s. 48)

Slevy na dani:

- 18 000 Kč za zaměstnance se zdravotním postižením,
- S těžším zdravotním postižením sleva až 60 000 Kč. Pro výpočet slev je rozhodný průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením. (Marková, 2018, s. 50)

Další slevou na dani může být sleva ve formě investiční pobídky, která může být uplatněna po dobu deseti po sobě následujících zdaňovacích období. (Marková, 2018, s. 51)

Sazba daně: Sazba činí 19%. Sazba daně u základního investičního fondu činí 5%. Nulová sazba daně je u fondu penzijní společnosti nebo u instituce penzijního pojištění. (Marková, 2018, s. 27)

3.3 Z nemovitých věcí

Tvoří ji daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek (byty).

Předmět daně: Pozemky ležící na území České republiky zachycené v katastrální mapě vedené katastrálními úřady, předmětem daně ze staveb jsou stavby a jednotky, které jsou dokončeny a užívány. Předmětem daně nemůže být stavba, ve které se nachází zdanitelné jednotky. (Marková, 2018, s. 105)

Poplatník daně: Vlastník pozemku, stavby či jednotky. (Marková, 2017, s. 105)

Základ daně: Cena pozemku nebo skutečná výměra pozemku v m², základem daně ze staveb a jednotek je zastavěná plocha v m². (Široký, 2013, s. 223) Základ daně se ještě upravuje u jednotek, kde je její součástí podíl na pozemku. (Marková, 2018, s. 106)

Osvobození od daně: Pozemky ve vlastnictví státu, pozemky používané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, církevní pozemky určené k provádění náboženských obřadů, pozemky veřejně přístupného památkového objektu a jiné. Stejná osvobození platí prakticky pro daň ze staveb a jednotek. (Marková, 2018, s. 103 - 105)

Sazba daně: Procento z celkové výměry pozemku nebo korunovou sazbou za m². Cena za m² se pohybuje u pozemků **od 1 do 5 Kč** dle typu a použití pozemku. U staveb a jednotek se daň také liší dle druhu stavby a především účelu použití. Pohybuje se **od 2 do 10 Kč** za m². Zvýšené sazby jsou především u pozemků, staveb a jednotek určených k podnikání. (Marková, 2018, s. 104 - 106)

Sazba daně jakož i celková daň mohou být zvýšeny obecně závaznou vyhláškou. (Marková, 2018, s. 107)

3.4 Silniční

Předmět daně: Motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou registrovaná, provozovaná a používaná na území České republiky. Předmětem daně nejsou pásové automobily, zemědělské a lesnické traktory. (Marková, 2018, s. 119)

Poplatník daně: Provozovatel zapsán v technickém průkazu vozidla. Může to být právnická nebo fyzická osoba, které plynou příjmy ze samostatné činnosti užíváním silničního vozidla. Poplatníkem se stává zaměstnanec nebo také zaměstnavatel (vyplácí-li cestovní náhrady), pokud použije soukromé auto ke služebním cestám pro svého zaměstnavatele. (Marková, 2018, s. 119)

Základ daně:

- zdvihový objem motoru v cm³ u osobních automobilů s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon
- součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů
- největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel

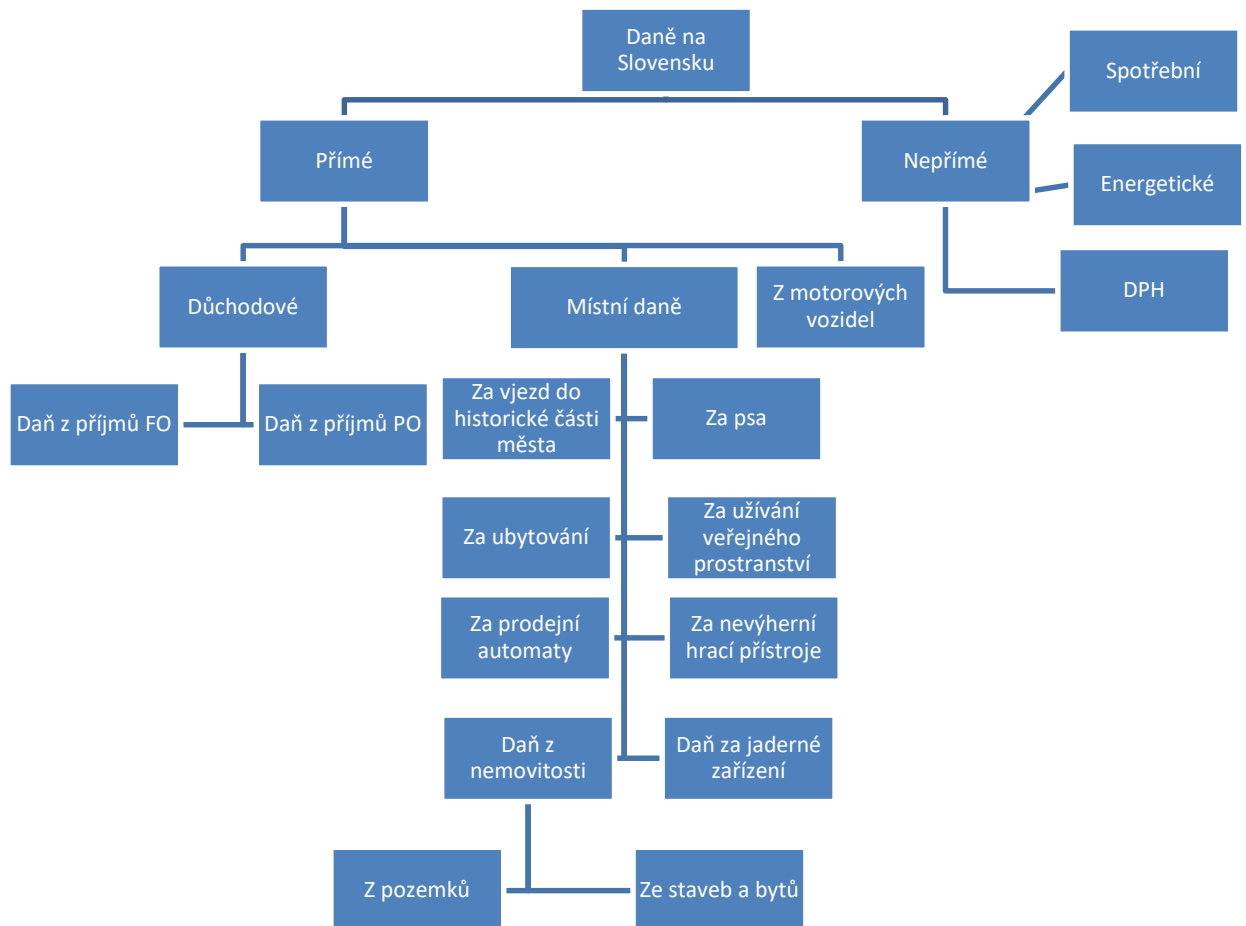
Osvobození od daně: Vozidla provozovaná ozbrojenými silami, sanitní, záchranářská, zametací vozidla, hasičská a jiná. Vozidla s povolenou hmotností nižší než 12 tun, která mají elektrický nebo hybridní pohon. (Marková, 2018, s. 119)

Sleva na dani: Kombinovanou dopravou lze snížit daň až o 90%. Kombinovanou dopravou se rozumí přeprava zboží v jedné a téže přepravní jednotce nebo v nákladním automobilu, při které se využije též železniční nebo vnitrozemská vodní doprava. (Marková, 2018, s. 121)

Sazba daně: Pohybuje se od **1 200 Kč po 4 200 Kč** za rok, v případě osobního automobilu. U nákladních sazba daně závisí na celkové hmotnosti a počtu náprav. Nejnižší sazba je **1 800 Kč** za rok **až po 50 400 Kč ročně**. Vyplácí-li zaměstnavatel zaměstnanci cestovní náhrady za použití vlastního vozidla, je povinen zaplatit silniční daň i za jeho auto. V tomto případě může využít sazbu daně 25 Kč za každý den pracovní cesty, je-li to pro něj výhodnější. Sazba daně se snižuje o 48% po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data první registrace, o 40% po dobu následujících 36 kalendářních měsíců a o 25% po dobu následujících 36 měsíců. (Marková, 2018, s. 119 - 120)

4 SLOVENSKO

4.1 Soustava

Obrázek 2. Daňová soustava Slovenska – vlastní zpracování podle eastportal.sk, © 2017

4.2 Daň z příjmů právnických osob

Předmět daně: Příjmy akciových společností, společností s ručením omezeným a družstev. U tzv. správcovských společností, investičních a podílových fondů, poplatníků, kteří nejsou založeni za účelem podnikání, jsou předmětem daně jen některé jejich dosažené příjmy. (Široký, 2013, s. 321, 322)

Poplatník daně:

- Neomezený (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, veřejná obchodní společnost a další, které mají na území Slovenské republiky sídlo nebo místo skutečného vedení). Ty kromě domácích příjmů zdaňují i příjmy ze zahraničí,
- Omezený, který je cizinec a současně nemá sídlo na Slovensku, takový zdaňuje pouze příjmy ze Slovenska. (TPA Group Slovakia, 2018, s. 4)

Základ daně: U jednoduchého účetnictví je základ daně rozdíl mezi příjmy a výdaji u poplatníka, který vede podvojně účetnictví je to výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji se zvýší o sumy, které není možné zahrnout do daňových výdajů, nebo které byly zahrnuty v nesprávné výši. (Zákon č. 595/2003 o dani z příjmů, 2018)

Základ daně se snižuje o daňovou ztrátu, kterou lze uplatnit maximálně v čtyřech následujících zdaňovacích obdobích po období, ve kterém vznikla. (Zákon č. 595/2003 o dani z příjmů, 2018)

Daňová asignace: Právnícká osoba může zaplacený podíl daně do výšky 2 % odkázat jinému subjektu, kterým je občanské sdružení, nadace, nezisková organizace a dalším podobným. (Consultare.sk, ©)

Sazba daně: 21 % ze základu daně sníženého o daňovou ztrátu. (TPA Group Slovakia, 2018, s. 4)

4.3 Z motorových vozidel

Předmět daně: Vozidlo evidované na Slovensku a používané k podnikání.

Poplatník daně: Fyzická nebo právnícká osoba, která je jako majitel vozidla zapsána v technickém průkazu nebo má v průkazu jako majitele vozidla zapsanu svou organizační složku. Může být i zaměstnavatel, který vyplácí zaměstnanci cestovní náhrady za použití vozidla, které se obvykle k podnikání nepoužívá.

Základ daně: Základem daně je:

- u vozidel kategorie L, M a N, jejichž jediným zdrojem energie je elektřina výkon motoru v kW,
- u osobních vozidel kategorie L a M₁ (maximálně 8 sedadel, bez řidiče) zdvihový objem válců v cm³,
- u užitkových vozidel a autobusů největší přípustná hmotnost nebo celková hmotnost v tunách a počet náprav podle dokladu.

Vozidla kategorie L zahrnují motorová vozidla s méně než 4 koly a čtyřkolky. Kategorie M zahrnuje motorová vozidla s nejméně 4 koly, která se používají na přepravu osob. N je označení pro nákladní vozidla. (stkonline.sk, © 2015)

Osvobození od daně: Vozidla diplomatických misí, záchranných zdravotních služeb, vozidla osobní pravidelné dopravy vykonávající přepravu na základě smlouvy o službách ve veřejném zájmu či vozidla používané v zemědělské a lesní výrobě.

Sazba daně: Poplatník se podle druhu vozidla a údajů v technickém průkazu zařadí do správné skupiny. Sazba daně je **50 – 218 Euro (1 265 – 5 515 Kč)** u kategorie L, M a N. U užitkových vozidel je sazba daně **74 – 2 790 Euro (1 872 – 70 587 Kč)** podle počtu náprav a hmotnosti vozidla. V případě elektrického pohonu se roční sazba daně snižuje o 50 %. Roční sazba daně se sníží o 25 % během prvních 36 měsíců od registrace, o 20 % v následujících 36 měsících, naposledy se dá snížit o 15 % během 36 dalších měsíců, ale po uplynutí této lhůty se daň zvýší o 10 % po roce o 20 %. Pokud podnikatel využije kombinovanou dopravu a to alespoň 60-krát během zdaňovacího období, sníží se mu daň o 50 %. Kombinovanou dopravou se rozumí využití železniční dopravy na území Slovenské republiky. (Zákon č. 361/2014 o dani z motorových vozidiel, 2018)

4.4 Místní daně

Daň z nemovitosti

Daň z pozemků, staveb a bytů. Poplatníkem je vlastník nebo správce daného pozemku či stavby. Základem daně z pozemků je výměra v m² a hodnota dané půdy. Sazba daně činí 0,25 %. U bytů a staveb je základ daně výměra podlahové plochy v m². Sazba daně je stejná jak u bytů, tak u staveb a činí **0,033 EUR (0,841 Kč)** za každý i začatý m² zastavěné plochy. Osvobozené bývají pozemky stavby, byty a nebytové prostory ve vlastnictví obce, vysokých škol, výzkumných institucí, církví a jiných. (Zákon č. 582/2004 o miestnych daniach)

Ostatní místní daně

Mezi ostatní daně podle zákona č. 582/2004 o místních daních patří:

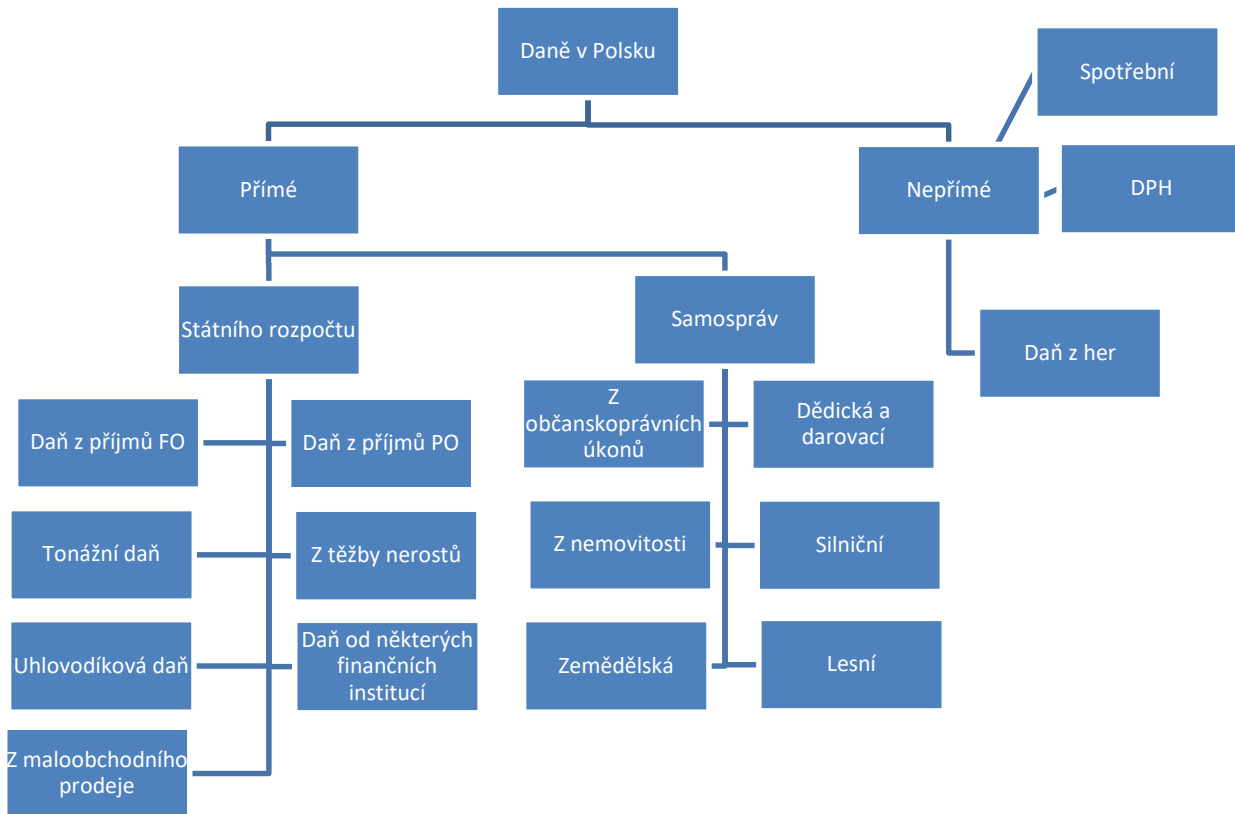
- Daň ze psa,
- Daň za užívání veřejného prostranství,
- Daň za ubytování,
- Daň za prodejní automaty,
- Daň za nevýherní hrací přístroje,
- Daň za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města,
- Daň za jaderné zařízení.

Nejčastěji je poplatník vlastník, osoba provozující nebo zprostředkující. Správcem daně je místně příslušná obec, která si v rámci svých kompetencí může daň snížit či zvýšit. Specifickou daní je daň za jaderné zařízení, která se platí jen v okolí jaderných elektráren

Jaslovské Bohunice a Mochovce. Poplatníkem je držitel povolení provozu jaderné elektrárny. Sazba daně se platí z obcí, jejichž zastavěné území se nachází v blízkosti ohrožení jaderným zařízením.

5 POLSKO

5.1 Soustava

Obrázek 3 Daňová soustava Polska – vlastní zpracování podle Turakiewicz (2017, s. 96)

5.2 Daň z příjmů právnických osob (Podatek dochodowy od osob prawnych)

Předmět daně: Je příjem, bez ohledu na zdroj příjmů, z něhož byl dosažen zisk. (Orságová, 2010, s. 94 - 95)

Mezi příjmy, které nejsou předmětem daně, patří především příjmy ze zemědělství, příjmy z lesního hospodářství, příjmy z transakcí, které nemusí být předmětem právně závazných smluv (trestné činy, úplatky). Příjmy lodních společností, jsou předmětem tonážní daně. (podatki.biz, s. 16)

Poplatník daně: Právnické osoby a kapitálové společnosti. Poplatníky mohou být také organizační jednotky bez právní subjektivity, s výjimkou společností, které nemají právní subjektivitu jako například civilní společnosti, partnerské a komanditní. Poplatníci, kteří mají sídlo na polském území, zdaňují všechny své příjmy bez ohledu na místo jejich dosažení. (Orságová, 2010, s. 95).

Poplatníky nejsou například Polská národní banka, státní pokladna, fondy pro životní prostředí, církve, politické strany a další. (ec.europa.eu, ©)

Základ daně: Rozdíl mezi příjmy dosaženými právnickou osobou a náklady na jejich dosažení. (Orságová, 2010, s. 95).

Ztráta může být odečtena v pěti po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích. Jednorázově nemůžeme odečíst více než 50 % celé ztráty. (podatki.biz, s. 18)

Základ daně se může snížit o:

- 10 % z příjmů v případě poskytnutí darů na veřejně prospěšné účely,
- 10 % z příjmů v případě darů pro náboženské účely,
- 20 % z celkového úvěru v případě úvěru, který byl využit na restrukturalizaci.

Celková výše odpočtů nesmí překročit 10 % příjmů v případě, že dar byl poskytnut fyzické osobě nebo právnické osobě, jež se zabývá výrobou nebo prodejem elektronických, pohonných hmot, tabákových výrobků, lihovin atd. (Ustawa z dnia 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych)

Sazba daně:

- 19 %,
- 15 % pro malé podniky s příjmy do 5,192 mil. PLN včetně DPH nebo pro podniky podnikající prvním rokem. (Doing business in Poland, 2017, s. 24)

5.3 Tonážní daň (Podatek tonażowy)

Je určena pro lodní společnosti, které podnikají v mezinárodní námořní dopravě. Daň se vztahuje na lodní plavidla s hrubou tonáží 100 GT (gross ton) a více současně se společnost rozhodla platit daň dobrovolně na místo daně z příjmů právnických osob. Sazba daně je 19 % z příjmů lodní společnosti. (Doing business in Poland, 2017, s. 24)

5.4 Silniční daň (Podatek od środków transportowych)

Daň platí právnické i fyzické osoby, které vlastní nebo jsou registrovanými uživateli nákladních vozidel nad 3,5 tuny, traktorů, přívěsů, návěsů nebo autobusů. Sazbu daně určí místně příslušná obecní rada. (Polish tax law, 2016, s. 5)

5.5 Zemědělská a lesní daň (Podatek rolny, podatek leśny)

Předmětem daně je zemědělská půda respektive lesy, s výjimkou těch, které jsou určeny k jiným než k zemědělským činnostem. Sazby daně u zemědělské daně závisí na druhu půdy. Lesní daň se určuje na jeden hektar a to součinem prodejní ceny dřeva za první tři čtvrtletí roku a sazbou 0,22 za m³ dřeva. V případě chráněných lesů a lesů v přírodních rezervacích či národních parcích je sazba poloviční. (Polish tax law, 2016, s. 5 - 6)

5.6 Daň z nemovitosti (Podatek od nieruchomości)

Vlastníci nemovitostí jsou povinni odvádět daň. Předmětem daně jsou pozemky, budovy, stavby a jejich části. Daň z nemovitosti se nevztahuje například na zemědělskou půdu, lesy s výjimkou pozemků, které jsou využívány pro podnikatelské účely. Místní samospráva může daň snížit nebo navýšit až na horní limit, který je stanoven ministerstvem financí. (Polish tax law, 2016, s. 5)

Horní hranice se pohybuje od **0,91 PLN/m² (5,52 Kč) do 23,10 PLN/m² (140 Kč)** dle typu budovy či pozemku. (ec.europa.eu, ©)

5.7 Ostatní

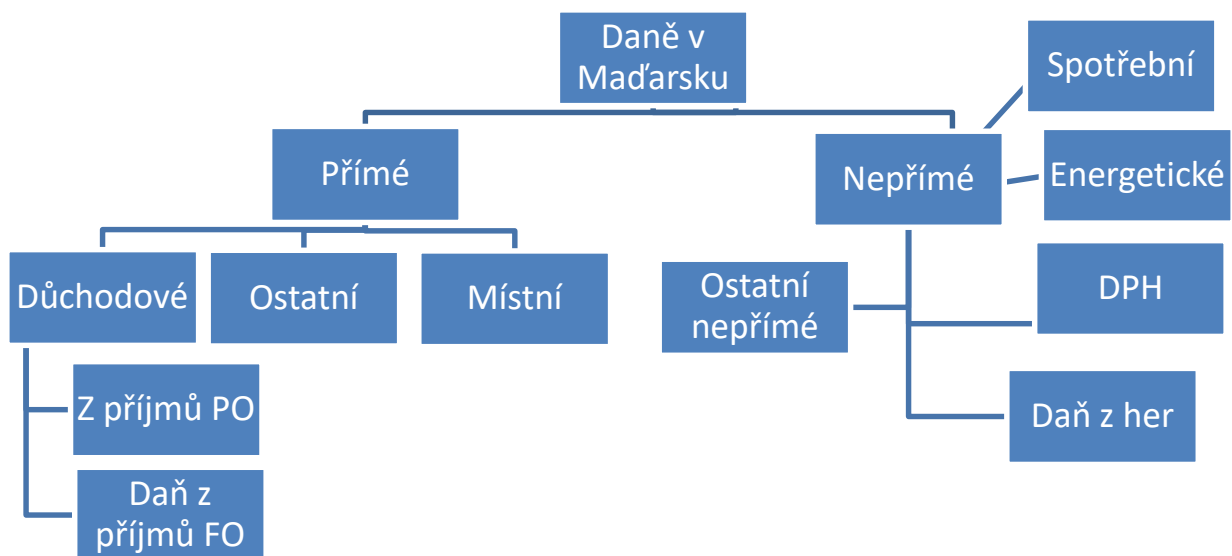
- Daň dědická a darovací,
- Daň z občanskoprávních úkonů,
- Daň z těžby některých nerostů,
- Uhlovodíková daň,
- Daň od některých finančních institucí,
- Z maloobchodního prodeje.

Daň některých finančních institucí a z maloobchodního prodeje je určená velkým finančním institucím a maloobchodním řetězcům. Mezi takové finanční instituce patří banky, pojišťovny, spořitelny atd. Zdanění podléhají přírůstky aktiv těchto institucí. Účelem této daně bylo podpořit menší prodejny a trhovce. Sazba daně je 0,0366 % ze základu daně, tvořeného čistým obratem za celý měsíc. (ec.europa.eu, ©)

6 MAĎARSKO

V Maďarsku existuje kolem 60 typů daní, samozřejmě všechny nejsou daně v pravém slova smyslu, ale plní spíše funkci místních poplatků. Drtivá většina z nich netvoří ani 1 % státních příjmů. Nejvíce přispívá do státního rozpočtu DPH a daň z příjmů fyzických osob. (kamaraonline.hu, 2016)

6.1 Soustava

Obrázek 4. Daňová soustava v Maďarsku – vlastní tvorba podle (ec.europa.eu, © a eugo.gov.hu, © 2013)

Mezi hlavní daně podle ec.europa.eu a eugo.gov.hu patří:

Důchodové:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- zjednodušená podnikatelská daň (EVA),
- daň malých podniků (KIVA),
- fixní sazba daně pro malé poplatníky (KATA).

Místní:

- daň z budov,
- daň z pozemků,
- daň dědická a darovací,
- turistická daň,
- místní podnikatelská daň,
- osobní komunitní daň (zjednodušená daň z pozemků a budov).

Ostatní:

- inovační příspěvek,
- daň z motorových vozidel pro podnikání,
- nehodová daň,
- bankovní daň,
- pojišťovací daň,
- daň poskytovatelům energie,
- poplatky za znečištění životního prostředí,
- daň z nezdravých potravin,
- daň z motorových vozidel.

Ostatní nepřímé daně:

- daň z lékařských prostředků financovaných z veřejných zdrojů,
- daň z veřejně rozvodných kabelů,
- daň z produktů na ochranu životního prostředí,
- telekomunikační daň,
- daň z finančních transakcí.

6.2 Daň z příjmů právnických osob (Társasági adó)

Předmět daně: Příjmy plynoucí z činnosti na území Maďarska, v případě rezidentů i příjmy ze zahraničí.

Poplatník daně: Subjekty začleněné do maďarského práva, společnosti s ručeným omezeným, evropská společenství, veřejné obchodní společnosti, akciové společnosti, ale i kanceláře právníků či notářů a cizích subjektů, jež mají na území Maďarska místo vedení.

Daň z příjmů právnických osob neplatí subjekty, které se dobrovolně rozhodly zdaňovat své příjmy v režimu malých podnikatelů nebo fixní sazbou. (European Tax Handbook, 2017, s. 466)

Základ daně: Zisk před zdaněním, který je vykázán ve finančních výkazech. Zisk zahrnuje běžné a mimořádné výnosy. (European Tax Handbook, 2017, s. 466)

Minimální základ daně: Minimální základ daně tvoří 2 % z příjmů (nav.gov.hu, © 2013a)

Odčitatelné položky: Od základu daně se odečítá investice na ochranu životního prostředí (od 100 mil. HUF), investice provozované v rámci místní samosprávy (od 1 mld. HUF) nebo investice, která souvisí s produkcí filmů (od 100 mil. HUF).

Lze si také odečíst příspěvky na podporu vybraných diváckých sportů se schváleným rozvojovým programem (fotbal, házená, basketbal, volejbal a lední hokej). (nav.gov.hu, © 2013a)

Sazba daně: 9 %. Což je nejnižší daň z příjmů právnických osob v celé Evropské unii. (crwwgroup.net, © 2011 - 2013)

6.2.1 Zjednodušená podnikatelská daň (EVA)

Soukromí podnikatelé, společnosti s ručením omezeným, veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti mohou použít zjednodušenou podnikatelskou daň. Musí ovšem platit alespoň minimální odvody.

Podmínkou je:

- výnosy ročně nepřekročí 30 mil. HUF,
- všichni členové společnosti jsou fyzické osoby a nemají žádný podíl v jiné společnosti,
- poplatník vykázal za dva předchozí roky před použitím daně výnos.

Základem daně jsou celkové příjmy upravené podle zákona. Sazba daně činí 37 %. Tato daň nahrazuje tyto typy dani: Daň z dividend, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob, DPH a dividendovou daň. (eugo.gov.hu, © 2013)

6.2.2 Daň malých podniků (KIVA)

Určité podniky mohou zdaňovat v režimu pro malé podniky tzv. KIVA. Podmínkou je, že přepočtený počet zaměstnanců nesmí být větší než 50 a výnosy nesmí překročit 1 mld. HUF. Sazba daně je v roce 2018 13 % ze základu daně, který tvoří tyto položky:

- přijaté dividendy,
- bilance změn vlastního kapitálu,
- vyplacené hrubé mzdy.

Zjednodušená daň, která nahrazuje tři typy daně:

- sociální pojištění,
- fond zaměstnanosti,
- daň z příjmů právnických osob. (helpers.hu, © 2004 – 2017a ,hu.vgd.eu, ©)

6.2.3 Fixní sazba pro malé poplatníky (KATA)

Soukromí podnikatelé, komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným, nově i právnické firmy, kde všichni členové jsou fyzické osoby, mohou mít nárok na fixní sazbu daně.

Daň se platí měsíčně ve výši:

- **50 000 HUF** za každého člena na plný úvazek,
- **25 000 HUF** za každého člena na poloviční úvazek,
- **75 000 HUF** za každého člena s vyšším sociálním příspěvkem.

Příjem nesmí překročit 12 mil HUF za zdaňovací období. Překročí-li poplatník stanovenou částku, daní rozdíl sazbou daně ve výši 40 %.

KATA nahrazuje tyto typy daně:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z dividend,
- daň příjmů právnických osob,
- sociální, zdravotní pojištění a fond zaměstnanosti. (eugo.gov.hu, © 2013 a European Tax Handbook, 2017, s. 474)

6.3 Daň z motorových vozidel

Daň z motorových vozidel platí nejenom podnikatelé, ale i fyzické osoby.

Pro podnikatele (Cégautóadó)

Daň je určena pro vlastníky vozidla, jež nejsou fyzickými osobami. Daň neplatí poplatníci, kteří zdaňují sazbou daně pro malé podnikatele. Daň se pohybuje od **7 700 HUF do 44 000 HUF (628,2 – 3589,5 Kč)** za měsíc, dle kategorie zátěže na životní prostředí a výkonu v kW. Od daně jsou osvobozeny především vozidla, která patří státu a auta, která slouží k lékařské a náboženské činnosti. (eugo.gov.hu, © 2013)

Běžná daň z motorových vozidel (Gépjárműadó)

Platí všichni vlastníci motorového vozidla k prvnímu dni roku. Základem daně u aut je výkonost vyjádřená v kW, u autobusů a přípojných vozidel je základem daně čistá hmotnost vozidel. U nákladních aut se počítá s čistou váhou vozidla, ke které se přičte 50 % z možné zátěže. Paradoxem je, že daň u aut se snižuje spolu se stářím vozidla. V prvních 3 letech poplatník zaplatí **345 HUF/kW (28,15 Kč)**, v 16. roce od vyrobení vozidla to vychází pouze na **140 HUF/kW (11,42 Kč)**. (ec.europa.eu, ©)

6.4 Daň z nezdravých potravin (Népegészségügyi termékadó)

Osoby nebo společnosti prodávající nebo používající jako surovinu k dalšímu zpracování některé produkty, zejména sirupy, energetické nápoje, sladké colové nápoje, alkoholické nápoje a jiné sladké či slané produkty jsou povinny z těchto potravin odvádět daň. (eugo.gov.hu, © 2013)

6.5 Bankovní daň (Pénzügyi szervezetek különadója)

Důvodem k vytvoření této daně bylo hlavně větší zapojení finančních institucí k pokrytí společných nákladů společnosti. Poplatníky jsou banky, úvěrové společnosti, investiční společnosti a burzy. Základem daně je upravená bilanční suma finanční instituce. Sazba daně je progresivní. Do 50 mld. HUF se daní 0,15 % nad tuto částku již 0,21 %. U ostatních institucí to je mezi 5,6 a 6,5 %, ale z jiného základu daně, ten tvoří výnosy z úroku a poplatků. (doingbusinessinhungary.com, © 2018 a ec.europa.eu, ©)

6.6 Daň z pozemků (Telekadó) a budov (Építményadó)

Místní samospráva může do značné míry ovlivnit výši daně. Ta se tedy liší pro každou obec.

Jak u daně pozemkové, tak z budov, poplatník se stává povinným k dani 1. ledna. Sazby jsou stanoveny v maximální výši a obec je tak nemůže překročit, jen snížit. Povinnost odvádět daň za budovy platí pro všechny vlastníky, ať už je určena k bydlení nebo ne. Poplatníky jsou organizace, fyzické osoby a soukromí podnikatelé. Osvobozeny jsou především dočasné bytové jednotky. Maximální sazba u daně z budov je **1 100 HUF/m² (89,74 Kč) nebo 3,6 % z tržní hodnoty**. V případě pozemků může být maximálně vybíráno **200 HUF/m² (16,34 Kč) nebo 3 % z tržní hodnoty** pozemku. Místní samospráva stanovuje výši daně sama, a může i dokonce rozšířit osvobození. (eugo.gov.hu, © 2013 a accace.com, © 2018)

6.7 Daň dodavatelů energie (Energiaellátók jövedelemadója)

Daň byla zavedena s cílem odstranit konkurenční nevýhodu maloobchodních spotřebitelů, zabránit zbytečnému plýtvání elektrické energie a tím snížit náklady na spotřebu. Poplatníky jsou dodavatelé energie, poskytovatelé veřejných služeb, ale i provozovny zahraničních firem na území Maďarska, které dodávají elektřinu. Základem daně je upravený zisk před zdaněním, který se násobí sazbou 31 %. Dodavatelé energie si mohou díky investicím, které

budou sloužit k větší účinnosti při transportu elektrické energie snížit základ daně až o 50 %. (doingbusinessinhungary.com, © 2018)

6.8 Místní podnikatelská daň (Helyi iparűzési adó)

Obce mohou vybírat místně podnikatelskou daň, pokud má podnik sídlo na jejím území. Základ daně je obecně založen na obratu společnosti, od kterého se odečtou některé náklady (náklady na prodané zboží, na poskytnuté služby, materiál atd.), základ daně lze snížit o náklady vynaložené na vývoj a výzkum. Maximální sazba činí 2 % ze základu daně. (European Tax Handbook, 2017, s. 472)

7 SPOTŘEBNÍ DANĚ A DPH V ZEMÍCH V4

Spotřební a energetické daně jsou v rámci Evropské unie nejvíce harmonizované, proto se dají i prakticky nejlépe mezi sebou porovnat.

Harmonizace nepřímých daní je nezbytná pro zajištění fungování společného trhu, který je založen na volném pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu. (Široký, 2013, s. 135)

7.1 DPH

Podstatou daně z přidané hodnoty je zdanění přidané hodnoty, tj. hodnoty zboží či služby.

Soudní dvůr Evropské unie ve své judikatuře charakterizuje DPH jako:

- **obecnou daň ze spotřeby** aplikovanou na zboží a služby postupně až do fáze konečného prodeje,
- **daň přímo úměrnou ceně zboží a služeb**, která je nezávislá na počtu uskutečněných transakcí proběhnutých během výroby a distribuce předcházející konečnému prodeji zboží nebo služby,
- **daň vybíranou poté, co byla odečtena daň ze zboží a služeb** na vstupu příslušné výrobní nebo distribuční fáze. (Ministerstvo financí, 2016, s. 90)

V současné době je základním předpisem pro oblast DPH směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006, tzv. Recast. Důvodem přijetí směrnice Recast byla snaha o nahrazení značně novelizované a roztržité úpravy, jejímž hlavním prvkem byla směrnice Rady 77/388/EHS neboli takzvaná „Šestá směrnice“. (Marková, 2018, s. 123)

Směrnice ošetřuje a vymezuje především předmět daně, teritoriální působnost, osoby povinné k dani, zdanitelné transakce, místo plnění zdanitelných transakcí, okamžik uskutečnění zdanitelného plnění, základ daně, sazby daně, osvobození od daně, odpočet daně, osoby povinné platit daně, povinnosti osob povinných platit daň a jiné.

V procesu další harmonizace daně z přidané hodnoty je sjednotit počet daňových sazeb a samotné daňové sazby. Základním model počítá se dvěma druhy daňových sazeb: základní a sníženou. (Široký, 2013, s. 143)

Směrnice č. 92/77/EEC Evropské unie z roku 1993 zavedla minimální hranice sazeb. Standardní sazbu stanovila na 15 % a sníženou na 5 %. (Nerudová, 2014, s. 54)

Tabulka 1. Přehled sazeb DPH – vlastní zpracování podle ec.europa.eu, ©

Země	Základní sazba	První snížená sazba	Druhá snížená sazba
Česká republika	21 %	15 %	10 %
Slovensko	20 %	10 %	-
Polsko	23 %	8%	5%
Maďarsko	27 %	18 %	5 %

Obecně můžeme říct, že nejnižší sazby DPH jsou určené pro potraviny. V České republice je ale pro potraviny určena první snížená sazba, zatímco ta nejnižší je pro knihy, léky, dětskou výživu a jiné. Slovensko má nejnižší základní sazbu DPH z vybraných států, ve snížené sazbě jsou základní potraviny, léky atd. V Polsku a v Maďarsku jsou druhou sníženou sazbou zdaněny stejně jako na Slovensku základní potraviny, ale například různé druhy ovoce, zeleniny či mléčné výrobky a obilniny jsou zdaněny již sazbou vyšší. Maďarsko má současně nejvyšší základní sazbu DPH v Evropě a současně nejvyšší první sníženou sazbu. (TPA Group Slovakia, Hungary, Czech Republic, Poland, 2018)

7.2 Spotřební a energetické daně

Spotřební daně

Komise si byla, podobně jako u daně z přidané hodnoty, vědoma potřeby sjednotit zdaňování akcízů ve všech členských státech na jednotnou úroveň. Pojem akcíz vychází z anglického „Excise Duty“ namísto tohoto termínu se používá název spotřební daň. (Široký, 2013, s. 179)

Spotřební daň je tedy harmonizována právem Evropské unie. Základní směrnicí v oblasti spotřebních daní je směrnice Rady 2008/118/ES o úpravě spotřebních daní. Primární funkcí spotřebních daní je funkce fiskální, tedy zajištění přílivu finančních prostředků do veřejných rozpočtů při relativně nízkých administrativních nákladech. Sekundární funkcí těchto daní může být snaha ovlivnit spotřebu rizikových výrobků s negativním dopadem na zdraví obyvatel, popřípadě na životní prostředí a chování poplatníků.

Předmětem spotřební daně jsou vybrané výrobky, které jsou vyrobené nebo dovezené na území Evropské unie. Patří mezi ně:

- minerální oleje
- líh

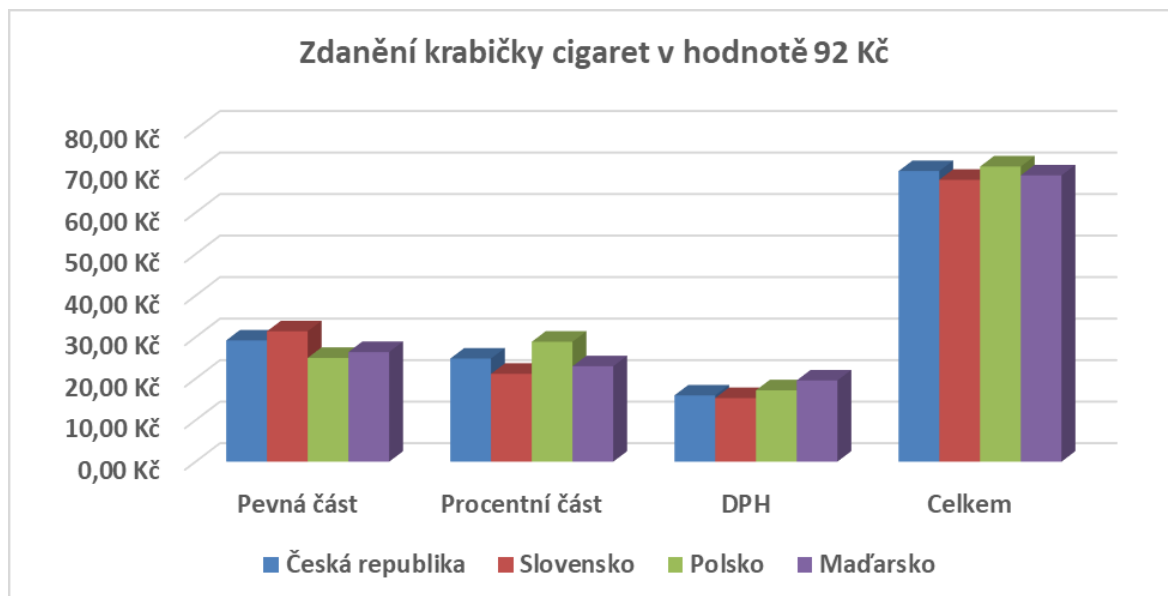
- pivo
- víno a meziprodukty
- tabákové výrobky

(Ministerstvo financí, 2016, s. 98)

Tabulka 2. Přehled vybraných spotřebních daní – vlastní tvorba podle ec.europa.eu, ©

	Česká republika	Slovensko	Polsko	Maďarsko
Benzín	12,84 Kč/ l	14,06 Kč/ l	10,13 Kč/ l	9,90 – 10,31 Kč/ l
Nafta	10,95 Kč/ l	10 Kč/ l	8,88 Kč/ l	9,11 – 9,92 Kč/ l
Pivo 10	3,2 Kč/ l (základní sazba pro velký pivovar)	3,64 Kč/ l	4,7 Kč/ l	5,27 Kč/ l
Víno	2 340 Kč/ hl a 0 Kč/ hl	2 022 Kč/ hl a 0 Kč/ hl	958 Kč/ hl a 958 Kč/ hl	1 339 Kč/ hl a 0 Kč/ hl
Cigarety	% část = 27 % Pevná část = 1,46 Kč/ks Minimálně = 2,63 Kč/ks	% část = 23 % Pevná část = 1,57 Kč/ks Minimálně = 2,45 Kč/ks	% část = 31,41 % Pevná část = 1,25 Kč/ks Minimálně = 2,56 Kč/ks	% část = 25 % Pevná část = 1,32 Kč/ks Minimálně = 2,38 Kč/ks

Podle stránek Evropské komise ec.europa.eu jsem zpracoval základní výrobky, které podléhají spotřební daní, převedl z národních měn podle aktuálního kurzu na české koruny pro lepší představivost a hlavně srovnatelnost. V Maďarsku jsou záměrně dvě sazby spotřební daně na benzín a ropu, jelikož se spotřební daň vždy odvíjí od ceny ropy na trhu. Pokud cena ropy je menší než 50 dolarů za barel, tak platí první sazba daně, v opačném případě ta druhá. Na Slovensku jsou sazby benzínu nejvyšší, ale je možné uplatit nižší sazbu tehdy, pokud benzín obsahuje určité procento bioethanolu. Spotřební daň u piva v České republice a v Polsku se počítá jako základní sazba vynásobená počtem hektolitřů a procentním obsahem extraktu původní mladiny. Kdežto na Slovensku a v Maďarsku se místo extraktu původní mladiny používá skutečný obsah alkoholu. K reálnému porovnání spotřební daně bylo tedy nutné stanovit druh piva. U vína všechny země kromě Polska neplatí daň z tichého vína, ale pouze ze šumivého. Polsko má sazbu daně stejnou pro oba druhy. Jako poslední spotřební daň tu jsou cigarety. Jelikož samotná čísla nic neřeknou, bylo nutné provést praktický příklad. Na krabičce cigaret o ceně 92 Kč nejvíce zaplatí na spotřební dani v České republice. Nejméně pak v Maďarsku, ale tam se rozdíl dorovná díky nejvyšší sazbě DPH. Celkové největší zdanění na krabičku cigaret včetně DPH je v Polsku, nejnižší na Slovensku.

Graf 1. Zdanění krabičky cigaret (vlastní tvorba)

Energetické daně

Stejně jako u spotřebních daní, primární funkce je zajištění finančních prostředků do státního rozpočtu. Druhou funkcí je snaha o změnu chování subjektů tak, aby docházelo ke snížení energetické náročnosti ekonomiky a snaha o omezení negativních vlivů výroby, respektive spotřeby environmentálně škodlivých výrobků.

Zdanění výrobků podléhajících energetickým daním vychází ze směrnice Rady 2003/96/ES o zdanění energetických produktů a elektřiny. Pro tyto daně se nepoužívá režim podmíněného osvobození od daně, jako je tomu u spotřebních daní.

Druhy energetických daní:

- daň ze zemního plynu
- daň z pevných paliv
- daň z elektřiny

(Ministerstvo financí, 2016, s. 102 - 103)

8 DAŇ Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB

8.1 Česká republika

Předmět daně: Příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které nejsou jejím předmětem. Jde nejen o příjmy peněžní, ale také nepeněžní. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 157)

Předmětem daně tedy jsou:

- příjmy ze závislé činnosti § 6,
- příjmy ze samostatné činnosti § 7,
- příjmy z kapitálového majetku § 8,
- příjmy z nájmu § 9,
- ostatní příjmy § 10.

Příjmy ze závislé činnosti podle § 6

Plnění v podobě příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru. Dále jsou to příjmy za práci člena družstva, společníka ve společnosti s ručením omezením a komanditisty. Předmětem daně nejsou například náhrady cestovních nákladů nebo hodnota osobních ochranných prostředků. (Marková, 2018, s. 14)

Základem daně je superhrubá mzda, tj. hrubá mzda zvýšená o sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem. (Ministerstvo financí, 2016, s. 42 - 43)

Tabulka 3. Přehled vybraných spotřebních daní – vlastní tvorba podle ec.europa.eu, ©

Pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
Sociální	6,5 %	25 %	29,2 % (bez nemocenského)
Zdravotní	4,5 %	9 %	13,5 %

Sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele se počítá z hrubé mzdy.

V případě OSVČ je vyměřovací základ pro:

Zdravotní pojištění: 50 % z příjmů po odpočtu výdajů, minimálně 179 874 Kč (vzp.cz, © 2018)

Sociální pojištění: 50 % příjmů po odpočtu výdajů, maximálně 1 438 992 Kč (finance.cz, © 2017)

Příjmy ze samostatné činnosti § 7

Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6. Nejčastěji jde o příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a příjem ze živnostenského podnikání.

Dílním základem daně jsou příjmy ze samostatné činnosti, které se sníží o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení a zajištění příjmů, může uplatnit výdaje pomocí paušálu ve výši:

- 80 % pro příjmy ze zemědělské, lesní a z příjmů z řemeslného podnikání, od roku 2018 nejvýše však 800 000 Kč,
- 60 % pro příjmy ze živnostenského podnikání, nejvýše však do 600 000 Kč,
- 30 % pro příjmy z nájmu majetku zařazeného do obchodního majetku, nejvýše však do 300 000 Kč,
- 40 % pro jiné příjmy ze samostatné činnosti, nejvýše však do 400 000 Kč.

(Marková, 2018, s. 16)

Příjmy z kapitálového majetku § 8

Příjmem z kapitálového majetku je mimo jiné podíl na zisku z obchodní korporace, úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem, plnění ze soukromého životního pojištění, úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů, zápůjček apod. (Ministerstvo financí, 2016, s. 41)

Příjmy z nájmu § 9

Do příjmů z nájmu zákon řadí příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů a příjmy z nájmu movitých věcí kromě příležitostného nájmu, nejde-li o některý z výše uvedených druhů příjmů. (Ministerstvo financí, 2016, s. 41)

Poplatník může využít skutečné výdaje nebo paušál ve výši 30 % z příjmů nejvýše však do 300 000 Kč. (Marková, 2018, s. 18)

Ostatní příjmy § 10

Mezi ostatní příjmy řadíme především příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu, příjmy z úplatného převodu nemovité věci či cenného papíru, příjem ze zděděných autorských práv, výhry z hazardních her a jiné. (Marková, 2018, s. 19)

Základ daně: Součet dílčích základů daně, které se liší v závislosti na druhu příjmu, který je předmětem daně. (Ministerstvo financí, 2016, s. 42)

Poplatník daně: Všechny fyzické osoby. Dělíme je do dvou skupin na daňové rezidenty a nerezidenty. Daňový rezident je fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště nebo se tu zdržuje alespoň 183 dní v roce. Daňový rezident podléhá dani z příjmů fyzických osob příjmy jak z České republiky, tak i ze zahraničí. Daňový nerezident zdaňuje jen příjmy ze zdrojů na území České republiky. (Vančurová a Láchová, 2016, s. 154)

Osvobození od daně: Obecně jsou od daně z příjmů fyzických osob, při splnění zákonných podmínek osvobozeny zejména:

- příjem z prodeje nemovitých věcí (časové testy),
- příjem z prodeje hmotné movité věci
- plnění z pojištění majetku s výjimkami,
- dávky nebo služby z nemocenského, důchodového pojištění,
- příjmy z vybraných penzí a jiných plnění z pojištění,
- příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci (časový test),
- příjmy z úplatného převodu cenných papírů (kombinace objemového limitu a časového testu),
- vybrané bezúplatné příjmy, např. z nabytí dědictví nebo odkazu, vybraná nabytí vlastnických práv nebo na humanitární nebo charitativní účel nebo z veřejné sbírky apod.

Dále jsou osvobozeny vybrané ostatní příjmy jako například:

- příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí do 30 000 Kč ve zdaňovacím období,
- výhry z hazardních her provozovaných na základě povolení nebo ohlášení,
- bezúplatné příjmy (podle příbuznosti, soužití s osobou, obmyšleného),
- bezúplatné příjmy nabyté příležitostně (do částky 15 000 Kč ročně od téhož poplatníka). (Ministerstvo financí, 2016, s. 42)

Odpočitatelné položky od základu daně:

- Hodnota darů – minimálně 2 % ZD nebo **1 000 Kč, maximálně 15 % základu daně,**
- Darování krve – **3 000 Kč/odběr,**
- Úroky ze stavebního, hypotečního úvěru – maximálně do výše 300 000 Kč,
- Odborové příspěvky – maximálně **3 000 Kč.** (Marková, 2018, 20 - 22)

Sazba daně: 15 %, od roku 2013 navíc solidární příspěvek (Vančurová a Láchová, 2016, s. 215)

Solidární příspěvek (tzv. milionářská daň): Od roku 2013 bylo zavedeno solidární zvýšení daně, které zvyšuje daň o 7 %. Základ pro solidární zvýšení se stanoví z dílčích základů daně podle § 6 a 7 § zákona o daních z příjmů, převyšujících 48násobek průměrné mzdy. Pro rok 2018 se jedná o částku 1 438 992 Kč. (Kučerová, 2018, s. 59)

Roční slevy na dani: Slevy se dají uplatnit maximálně do výše daně, zvýhodnění můžeme použít i jako přeplatek.

Sleva na poplatníka

Základní sleva, nárok na ni má každý poplatník daně z příjmů fyzických osob. Sleva činí 24 840 Kč za zdaňovací období. (Marková, 2018, s. 52)

Sleva na manžela

Slevu může využít poplatník na manžela žijícího ve společné domácnosti ve výši 24 840 Kč, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč. Je-li manželovi přiznán nárok na průkaz ZTP/P zvyšuje se částka na dvojnásobek. (Marková, 2018, s. 52)

Daňové zvýhodnění na dítě

Poplatník má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící, s ním ve společně hospodařící domácnosti.

- 1. dítě **15 204 Kč** ročně
- 2. dítě **19 404 Kč** ročně
- 3. a každé další dítě **24 204 Kč** ročně

Další slevy:

- sleva na studenta **4 020 Kč** ročně
- invaliditu základní **2 520 Kč**, rozšířenou **5 040 Kč** ročně
- držitel průkazu ZTP/P **16 140 Kč** ročně (Marková, 2018, s. 53)

Výpočet:

Tabulka 4. Výpočet daně z příjmů fyzických osob - vlastní tvorba (Vančurová, Láčhová, 2016, s. 208 a upraveno podle Marková, 2018)

Základ daně (Dílčí základy § 6 + § 7 + § 8 + § 9)
- Odpočitatelné položky od ZD (dary, úroky, daňová ztráta, ...)
= Základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
X Sazba daně (15 %)
= Daň
+ Solidární zvýšení daně (7 % z částky nad 1 438 992 Kč)
= Daň celkem
- Slevy na dani
- Daňové zvýhodnění
= Daň po slevách a zvýhodnění (daňový bonus)

8.2 Slovensko

Předmět daně: Je příjem z činnosti poplatníka a z nakládání s jeho majetkem. Zákon o dani z příjmů č. 595/2003 rozděluje příjmy na následující kategorie:

- příjmy ze závislé činnosti § 5,
- příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti a z pronájmu § 6,
- příjmy z kapitálového majetku § 7,
- ostatní příjmy § 8. (Nerudová, 2014, s. 300 - 301)

Základ daně: Zjistí se jako součet dílčích základů daně z příjmů. Příjmů ze závislé činnosti (§ 5), příjmů z podnikání (§ 6 odst. 1) a ostatních příjmů ze samostatně výdělečné činnosti (§ 6 odst. 2), které se sníží o nezdanitelné části základu daně.

A dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 6 odst. 3), příjmů z uměleckého výkonu (§ 6 odst. 4) a ostatních příjmů (§ 8).

Příjmy z kapitálového majetku (§ 7) se nezapočítávají do celkového základu daně a jsou zdaňovány srážkově sazbou 19 %. (Slovensko.sk, © 2013 - 2018)

Příjmy ze závislé činnosti § 5

Příjmy ze současného nebo předchozího pracovněprávního poměru, příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů. Platy a funkční požitky ústavních činitelů nebo dále odměny studentů či příjmy z činnosti sportovců na základě smlouvy o profesionálním vykonávání sportu. Za předmět daně se nepovažují cestovní náhrady, hodnota

poskytovaných rehabilitačních pobytů nebo kondičních rehabilitací. (Slovensko.sk, © 2013 - 2018 a Zákon č. 595/2003 o dani z příjmov, 2018)

Základem daně jsou zdanitelné příjmy ze závislé činnosti snížené o pojistné a příspěvky, které je povinný platit zaměstnanec.

Sociální a zdravotní pojištění

Tabulka 5. Sociální a zdravotní pojištění na Slovensku podle (Investing in Slovakia, 2018, s. 16 – 17)

Pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ/Podnikatel
Sociální	9,4 %	25,2 %	33,15 %
Zdravotní	4 %	10 %	14 %

V případě, že poplatník má nižší příjem než je 570 Euro, může uplatnit na zdravotní pojištění nezdanitelnou položku.

Maximální výše odpočitatelné položky od zdravotního pojištění je 380 Euro/měsíc.

Výška odpočitatelné položky se vypočítá jako: **380 – (příjem poplatníka – 380) * 2**

Nezdanitelná část se odečte od hrubé mzdy, ze které se poté zdravotní pojištění za zaměstnance vypočítá. (podnikajte.sk, 2017)

Vyměřovací základ pro sociální a zdravotní pojištění placené osobami samostatně výdělečně činnými pro rok 2018 je:

(ZD z příjmů z podnikání za rok 2016 + celkové pojistné odvedené v roce 2016) / 1,486
(podnikajte.sk, 2018)

Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti a z pronájmu § 6

Příjmy z podnikání tvoří příjmy ze zemědělské výroby, lesního, vodního hospodářství a živností. Příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti jsou činnosti, které nejsou podnikáním ani živností, můžeme zde zařadit příjmy z vytvoření díla a podání uměleckého výkonu, činnost znalců a tlumočnicků.

Základem daně jsou příjmy z podnikání, od kterých se odečtou výdaje na dosažení příjmů. Pokud poplatník není plátcem DPH nebo byl plátcem jen část zdaňovacího období, může místo skutečných výdajů uplatnit paušál ve výši 60 % a to až do výše 20 000 EUR. (Slovensko.sk, 2018 a Zákon č. 595/2003 o dani z příjmov, 2018)

Příjmy z kapitálového majetku § 7

Zahrnují úroky a ostatní výnosové úroky z cenných papírů, úroky, výhry z vkladů na vkladních knížkách, úroky z poskytnutých úvěrů a půjček.

Ostatní příjmy § 8

Příjmy z příležitostných činností, příležitostné zemědělské výroby a pronájmu movitých věcí, příjmy z převodu nemovitosti, cenných papírů a podílů ve společnosti. Za příjmy z příležitostné činnosti se nepovažuje dosahovaný příjem, který vznikl na základě smluvního vztahu. Jestliže má poplatník příjmy z příležitostné zemědělské, lesní a vodní činnosti, může místo skutečných výdajů uplatnit paušál ve výši 25 % a to až do výše 5040 EUR ročně. (Slovensko.sk, © 2013 - 2018 a Zákon č. 595/2003 o dani z příjmov, 2018)

Poplatník daně:

Neomezený: Fyzická osoba, která má na území Slovenské republiky trvalý pobyt nebo se tu obvykle zdržuje. Předmětem daně jsou příjmy plynoucí ze zdrojů na území Slovenské republiky, tak jako ze zdrojů v zahraničí.

Omezený: Nemá na území Slovenska trvalý pobyt a zdržuje se tu méně než 183 dní v roce. Zdaňuje tedy příjmy jen z území Slovenska. (financnasprava.sk, © 2013)

Nezdanitelná část základu daně:

Daňová ztráta

Poplatník si může od základu daně odečíst ztrátu z příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti a to rovnoměrně během čtyř po sobě následujících zdaňovacích období.

Na poplatníka

Poplatník má nárok na uplatnění nezdanitelné části základu daně, ale pouze od základů daně § 5 a § 6.

Pokud se základ daně poplatníka v roce 2017 rovná nebo je nižší jak 19 948 EUR, nezdanitelná část základu daně je **3 830,02 EUR**. Jestliže základ daně překročí částku 19 948 EUR, pak je nezdanitelná část základu daně rozdíl mezi částkou 8 817,016 (44,2 násobek životního minima) a jedné čtvrtiny základu daně poplatníka.

Uvedeno na praktickém příkladu základu daně 23 000 EUR:

$23\ 000/4 = 5\ 750$ ($8\ 817,016 - 5\ 750 = 3\ 067,016$ EUR = nezdanitelná část základu daně).

Na manželku/manžela

Jestliže poplatník dosáhne ve zdaňovacím období na základ daně rovnající se nebo nižší než 35 268,06 EUR, tak je nezdanitelná část na manželku **3 830,02 EUR** za předpokladu, že manželka neměla vlastní příjem. Pokud manželka vlastní příjem měla, ale příjem nepřesáhl 3 830,02 EUR, pak nezdanitelná část na manželku bude rozdíl mezi částkou 3 830,02 EUR a jejím příjmem. Při překročení základu daně je nezdanitelná část na manželku rozdíl mezi sumou 12 647,032 a jedné čtvrtiny základu daně poplatníka. Má-li manželka příjem, navýší se daná čtvrtina základu daně ještě o její příjem. (Nerudová, 2014, s. 303 a financnasprava.sk, © 2013)

Doplňkové důchodové spoření

Příspěvky zaplacené poplatníkem na důchodové spoření a na doplňkové důchodové spoření v zahraničí. Maximálně může odečíst částku **180 EUR** za zdaňovací období. (Zákon č. 595/2003 o dani z příjmů, 2018)

Daňové zvýhodnění na zaplacené úroky

Vztahuje se na úroky za ubytování. Poplatník si může uplatnit daňový bonus na základě smlouvy, maximálně však z částky 50 000 EUR na jednu nemovitost. Bonusem je suma zaplacená na úrocích ve výšce 50 % zaplacených úroků a to nejvýše **400 EUR** za rok. (Zákon č. 595/2003 o dani z příjmů, 2018)

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Pobíral-li poplatník příjmy ze závislé činnosti nebo podnikání ve výši alespoň 2 610 EUR, může si uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě v roční výši **258,72 EUR**.

Osvobození od daně: Je hodně podobné českým daňovým zákonům, například:

- příjem z pronájmu nemovitosti nebo příležitostných činností do 500 EUR ročně,
- přijaté náhrady škod,
- příjmy z převodu cenných papírů do 500 EUR,
- příjmy z prodeje nemovitostí (časové testy).

Daňová asignace:

Fyzická osoba může zaplacený podíl daně do výšky 2 % odkázat jinému subjektu, kterým je občanské sdružení, nadace, nezisková organizace a dalším podobným organizacím. Pokud jde o poplatníka, který ve zdaňovacím období vykonával dobrovolnickou činnost alespoň 40

hodin, může tento podíl činit až 3 % z daně. (Široký, 2013, s. 324 a Zákon č. 595/2003 o dani z příjmů, 2018)

Sazba daně:

- 19 % ze základu daně, která nepřesáhne 176,8 násobek životního minima (35 268,06 EUR),
- 25 % z té části základu daně, která přesáhne 176,8 násobek životního minima (35 268,06 EUR).

Výpočet:

Tabulka 6. Výpočet daně z příjmů fyzických osob na Slovensku – vlastní tvorba podle získaných znalostí

Součet dílčích základů daně (§ 5) + (§ 6 odst. 1 a 2)
- nezdanitelná část základu daně (poplatník a manželka)
+ dílčí základy (§ 6 odst. 3 a 4) + (§ 8)
= základ daně
X sazba daně 19 % nebo 25 % nad základ daně 35 268,06 EUR
= Daň před zvýhodněním (zaokrouhlená na Eurocenty dolů)
- Daňové zvýhodnění na děti, úroky
= daň po zvýhodnění (daňový bonus)

8.3 Polsko (Podatek dochodowy od osób fizycznych)

Předmět daně: Příjmy především peněžní a nepeněžní od zaměstnavatele, ze samostatně výdělečné činnosti nebo z pronájmu. Daň je vybírána z následujících typů příjmů:

- Příjmy ze závislé činnosti,
- Příjmy ze samostatné činnosti,
- Příjmy z podnikání,
- Příjmy z pronájmu,
- Kapitálové výnosy,
- Příjmy z autorských práv a jiných majetkových práv,
- Příjmy z prodeje movitých a nemovitých věcí,
- Ostatní příjmy.

Příjmy ze závislé činnosti obsahují příjmy ze zaměstnání včetně důchodů a požitků. Příjem z podnikání nebo odborné činnosti je zdaňován buďto jako příjem z podnikání nebo ze samostatné činnosti. Kapitálové výnosy představují zdanitelné výnosy z investic respektive dividendy, úroky z vkladů atd. (Deloitte, 2017, s. 27)

Daň z příjmů může být placena těmito způsoby:

- paušál,
- daňová karta (pouze na určité zdroje příjmů),
- progresivní sazba mezi 18 % a 32 % podle výše příjmů,
- rovnou sazbou 19 % bez ohledu na druh příjmů.

Paušál

Některé fyzické osoby mohou využít ke zdanění paušál a to především v nezemědělských ekonomických činnostech. Paušál mohou použít poplatníci, kteří začínají podnikat a zvolí si tento typ zdanění. Paušál mohou také využít fyzické osoby, které mají příjmy z nájemních, podnájemních a podobných smluv s výjimkou smluv, které jsou součástí podnikatelských aktivit. Příjem zdaněný ve formě paušálu nemůže být spojený s příjmy z jiné činnosti. Poplatník neuplatňuje výdaje, základem daně je celkový příjem.

Paušál má několik sazeb podle ekonomické činnosti, paušálem se násobí příjem:

- 20 % pro volné povolání (lékaři, zubaři, veterináři, advokáti atd.),
- 17 % příjmy z poskytování některých služeb (velkoobchody, hotely, pronájem osobních automobilů),
- 12,5 % příjmy z pronájmu, podnájmu nebo jiných smluv podobného charakteru nad 100 000 PLN,
- 8,5 % z příjmů z provozní činnosti, stravování včetně prodeje alkoholu s obsahem nad 1,5 % a příjmů z pronájmu, podnájmu a jiných smluv podobného charakteru do výše 100 000 PLN,
- 5,5 % pro příjmy z výrobní a stavební činnosti,
- 3 % z příjmů pro služby v oblasti obchodu, stravování s výjimkou příjmů z prodeje alkoholu nad 1,5 % dále úroky z bankovních účtů, které slouží k podnikatelské činnosti.

Paušál nemohou uplatnit poplatníci, jejichž příjmy pochází mimo jiné z činnosti lékárny, zastavárny, směnárny. Nebo poplatníci, jejichž činnost nespadá do tzv. svobodného povolání. (biznes.gov.pl, © 2018)

Daňová karta

Daňová karta je nejjednodušší způsob zdanění. Poplatník, který si zvolí a může využít tuto formu, není povinen vést účetní knihy a rovněž mu odpadá povinnost podávat daňové přiznání a platit zálohy. Kartu mohou využít pouze poplatníci, jejichž příjmy pocházely z území Polska. Žádost o použití daňové karty se zašle místnímu daňovému úřadu, který vydá rozhodnutí, zda je poplatník oprávněn používat tuto formu zdanění. Pokud žádosti

vyhoví, místní úřad rovněž stanoví přesnou daňovou hodnotu, která není vyjádřena v procentech, ale již měnově vyčíslená. Platí také zdravotní pojištění.

Daň nejvíce ovlivňuje:

- činnost a rozsah ekonomické činnosti,
- počet zaměstnanců,
- počet obyvatel v místě kde je daná ekonomická činnost prováděná.

(finanse.mf.gov.pl, © 2011 – 2018a)

Daňovou kartu mohou využít poplatníci zabývající se především drobnou obchodní a stravovací činností. Ministerstvo financí a rozvoje každoročně zveřejňuje seznam činností a výměru daně.

Progresivní sazba

Základní typ zdanění. Daň se platí z rozdílu mezi příjmy a výdaji. Daň je progresivní tzn., že s příjmem roste i sazba daně. Poplatník si může v tomto případě uplatnit slevy na dani a je povinen vést jednoduché účetnictví, pokud jeho příjmy překročí 1 200 000 EUR (5 004 121 PLN) nebo je povinen vést účetnictví v plném rozsahu v souladu se zákonem o účetnictví. (podatki.biz, s. 50)

- 18 % do základu daně 85 528 PLN – sleva na poplatníka,
- 32 % ze základu daně, která převyšuje 85 528 PLN.

Rovná sazba

Lze využít u všech příjmů. Poplatník ztrácí právo uplatnit jednotnou sazbu, pokud v rámci své obchodní činnosti poskytne služby, které mají stejnou povahu, jakou vykonává pro svého současného či vykonal pro bývalého zaměstnavatele.

Výhodou je nízká sazba daně ve výši 19 % ze základu daně. Základ daně tvoří příjmy, od nichž si může poplatník odečíst výdaje, a také zaplacené sociální pojištění. Sazba daně je stejná bez ohledu na druh činnosti nebo výši příjmu. Nevýhodou je, že si nemůže uplatnit slevy na dani. (podatki.biz, s. 50)

Poplatník daně: Omezený a neomezený respektive rezident a nerezident. Neomezený poplatník má v Polsku místo podnikání a zdržuje se na jeho území více než 183 dní v roce, platí daň z příjmů jak z Polska, tak ze zahraničí. Omezený poplatník platí daň jen za příjmy z Polska. (TPA Group Poland, 2018, s. 4)

Osvobození od daně: Od daně jsou osvobozeny:

- příjmy sociálního charakteru (dávky, sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, sociální služby, podpora atd.),
- pracovní benefity (stravenky),
- přijaté náhrady od pojišťoven, zaměstnavatelů,
- příjmy důchodců,
- cestovní náhrady. (Orságová, 2010, s. 107)

Odčitatelné položky

Zaměstnanec si může odečíst od příjmů určitou částku jako náklady vynaložené na dosažení příjmů. Dojíždějící v tomto případě znamená, že poplatník nemá místo výkonu práce v místě trvalého bydliště.

Tabulka 7. Měsíční sleva na zaměstnance – vlastní tvorba podle (finanse.mf.gov.pl, © 2011 – 2017a)

1 pracovní poměr	Měsíčně	111,25 PLN
	Ročně	1335 PLN
Z více pracovních poměrů	Nemůže překročit ročně	2002,05 PLN
1 pracovní poměr - dojíždějící	Měsíčně	139,06 PLN
	Ročně	1668,72 PLN
Z více dojíždějících pracovních poměrů	Nemůže překročit ročně	2502,56 PLN

Dále zde odečíst od základu daně:

Individuální důchodové pojištění III pilíře

Odečíst lze od základu daně sumu, kterou poplatník uhradil na svůj individuální účet důchodového pojištění, který k tomuto účelu byl založen. Poplatník si může od základu daně odečíst maximálně částku **5 115,60 PLN**, a to do hodnoty základu daně. Částku z účtu lze vybrat pouze, pokud poplatník dovršil věk 65 let a současně spořil alespoň 5 let. (e-pity.pl, © 2009 - 2017)

Sociální a zdravotní pojištění

Tabulka 8. Sociální a zdravotní pojištění v Polsku vlastní podle (e-pity.pl, © 2009 - 2018 a Investing in Poland, 2018, s. 14-15)

Pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ/Podnikatel
Sociální	13,71 %	19,48 – 22,41 %	30,64 – 33,57 %
Zdravotní	9 %	-	9 %

Poplatník odečítá od základu daně sumu, kterou odvedl na sociálním pojištění. Sociální pojištění za zaměstnance činí 13,71 % (9,76 % penzijní pojištění, 1,50 % invalidní pojištění a 2,45 % nemocenské pojištění). (e-pity.pl, © 2009 - 2018)

Zaměstnavatel odvádí celkově 19,48 – 22,41 % (9,76 % penzijní pojištění, 6,5 % invalidní pojištění, 0,67 – 3,60 % úrazové pojištění, 2,45 % pracovní fond, 0,1 % zaměstnanecký fond). (Investing in Poland, 2018, s. 14 – 15)

Maximální vyměřovací základ sociálního pojištění jak pro zaměstnance tak zaměstnavatele je 133 290 PLN, ale platí pouze pro penzijní a invalidní pojištění. Na nemocenské a úrazové pojištění včetně pracovního a zaměstnaneckého fondu se vyměřovací základ nevztahuje. (sachsen.dgb.de, © 2018)

Zdravotní pojištění se platí ve výši 9 % ze základu daně, od kterého se odečte sociální pojištění, nicméně poplatníkovi se od daně odečítá pouze 7,75 %. (e-pity.pl, © 2009 - 2018)

Podnikatelé si mohou stanovit vyměřovací základ sami. Minimálním vyměřovacím základem pro sociální pojištění je 60 % z průměrné měsíční mzdy zveřejněné za předchozí čtvrtletí. Pro zdravotní pojištění je vyměřovací základ stejný, pouze se bere 75 %. (European tax handbook, 2017, s. 842) V květnu roku 2018 je průměrná měsíční mzda 4 443 PLN.

Úlevy pro postižené a jinak nezvýhodněné

- výdaje na léky – z částky nad **100 PLN**,
- na asistenčního psa do výšky **2 280 PLN**,
- průvodce pro osoby s poruchami pohyblivosti a nevidomé do výšky **2 280 PLN**,
- automobil do výšky **2 280 PLN**, pro postiženou osobu.

Dary

Od základu daně lze odečíst:

- dary na veřejně prospěšné účely,
- náboženské bohoslužby,
- darování krve **130 PLN** / litr odebrané krve.

Celkově lze snížit základ daně za tyto položky dohromady o 6 % z celkových příjmů získaných v daném zdaňovacím období. Darovat lze ještě na charitu, péči o kostely a jiné křesťanské sdružení. V tomto případě není maximální odpočitatelná hodnota daru nijak omezena, lze tedy darovat celý příjem. (e-pity.pl, © 2009 - 2018)

Internet

Poplatník může v ročním daňovém přiznání uplatnit odpočet související s použitím internetové sítě až do výše **760 PLN** za rok. Platí pro první dvě zdaňovací období. (e-pity.pl, © 2009 - 2018)

Přímo od daně lze odečíst:

Sleva na poplatníka

Je dostupná pro všechny poplatníky, výše slevy se mění nepřímo se zdanitelným příjmem poplatníka. Roční částka je **1440 PLN** v roce 2018. Částka je rozdělena do redukčních pásem.

Tabulka 9. Sleva na poplatníka – vlastní tvorba podle (rp.pl, 2018)

Příjem (PLN)	Sleva (PLN)
Do 8 000	1 440
8 000 – 13 000	$1\,440 - ((883,98 \times (\text{základ daně} - 8\,000) / 5\,000))$
13 000 – 85 528	556,02
85 528 – 127 000	$556,02 - ((556,02 \times (\text{základ daně} - 85\,528) / 41\,472))$
Více než 127 000	0

Sleva na dítě

Slevu na dítě si může poplatník uplatnit na dítě do 25 let, které je studentem denního studia. Slevu ovlivňuje jak počet dětí, tak i rodinný stav rodičů, popřípadě příjem. Částka 2 700 PLN je strop, v případě dítěte pátého se již sleva nezvyšuje.

Tabulka 10. Slevy na dítě – vlastní tvorba podle (Doing business in Poland, 2017, s. 32)

Rodinný stav	Počet dětí	Příjem (PLN)	Roční daňová sleva (PLN)
Ženatý/vdaná	1	Do 112 000	1 112,04
Ženatý/vdaná	2	Bez omezení	2 x 1 112,04
Ženatý/vdaná	3	Bez omezení	2 x 1 112,04 + 2 000,04
Svobodní, ale sdílí domácnost	1	Do 56 000	1 112,04
Jeden rodič	1	Do 112 000	1 112,04
Ženatý/vdaná	4 a více	Bez omezení	2 x 1 112,04 + 2 000,04 + 2 700

Od roku 2017 lze v případě nízkých příjmů využít daňové zvýhodnění na dítě také jako daňový bonus, nevyužitá částka se objeví v daňovém přiznání při ročním zúčtování daně. (e-pity.pl, © 2009 - 2018)

Odpočet 1 %

Každý rok mají daňoví poplatníci možnost převést 1 % své splatné daně nějaké veřejně prospěšné organizaci tzv. daňová asignace, kterou jsem již zmínil na Slovensku. (e-pity.pl, © 2009 - 2018)

Výpočet daně pro pásma:

*Tabulka 11. Výpočet daně progresivní sazba – vlastní tvorba podle
(poradnikprzedsiebiorcy.pl, 2018)*

Hrubá mzda + jiný příjem, který je možno zdaňovat pásmem
- odčitatelné položky
= Základ daně (celé PLN)
X sazba daně 18 % popřípadě 32 % nad 85 528 PLN
= daň před slevami (celé PLN nahoru)
- slevy na dani
= daň po slevách

Výpočet daně rovná sazba:

Poplatník si v tomto případě nemůže uplatnit daňové slevy! Pouze sociální a zdravotní

*Tabulka 12. Výpočet daně pro rovnou sazbu – vlastní tvorba podle
(poradnikprzedsiebiorcy.pl, 2018)*

Příjmy - náklady
= základ daně
- zaplacené sociální pojištění (zaokrouhlit matematicky)
X sazba daně 19 %
= daň před zdravotním
- zdravotní pojištění
= daň

Výpočet daně paušál:

V tomto případě si poplatník může základu daně odečíst dary, úlevy pro postižené, internet atd.

*Tabulka 13. Výpočet daně pro paušál – vlastní tvorba podle
(poradnikprzedsiebiorcy.pl, 2018)*

Příjmy = základ daně
- sociální pojištění, dary, úlevy pro postižené...
X sazba daně podle druhu činnosti
= daň před zdravotním
- zdravotní pojištění
= daň

8.4 Maďarsko (Személyi jövedelemadó)

Předmět daně: Poplatníci jsou předmětem daně jejich příjmů v celosvětovém měřítku. Předmětem daně jsou všechny příjmy kromě těch, které jsou zákonem osvobozeny. Mezi příjmy se především řadí přijaté peníze, vouchery, majetek, cenné papíry a práva k obchodování nebo bezplatně či se slevou nabitě zboží nebo služby.

Zákon o daních z příjmů fyzických osob rozlišuje příjmy dle těchto kategorií:

- konsolidované příjmy: včetně příjmů ze závislé, samostatně výdělečné činnosti a ostatní konsolidované příjmy,
- příjmy z pronájmu,
- příjmy z podnikání,
- příjmy z prodeje movitého a nemovitého majetku,
- kapitálové příjmy z dividend, prodeje cenných papírů a výnosové úroky,
- zaměstnanecké benefity – cafeteria,
- výnosy z cenných papírů, opcí a podobných práv,
- smíšené příjmy (malé částky).

Konsolidované příjmy jsou zdaněny rovnou sazbou ve výši 15 %. Poplatník může využít různé slevy na dani. Ostatní příjmy jsou zdaňovány zvlášť. (European Tax Handbook, 2017, s. 485)

Osvobození od daně: Od daně jsou osvobozeny především tyto druhy příjmu:

- přídavky na děti,
- důchody,

- dotace na pořízení bytů,
- pojistné plnění a náhrady škod,
- příjmy, které se vrací poskytovateli (půjčky a úvěry),
- cestovní a ubytovací náklady spojené s výkonem práce.

Příjmy ze závislé činnosti

Příjmy ze závislé činnosti zahrnují především pracovněprávní vztahy, činnost ředitelů, činnost volených členů ve společnosti, práci státních hodnotitelů projektů.

Mezi hlavní příjmy patří mzda či plat, odměny, bonusy, náhrady nákladů, zdanitelné odměny z pojistných smluv, které nepatří do zaměstnaneckých benefitů. Náklady na dojíždění nebo přestěhování odečíst nelze. Předmětem daně nejsou příjmy od zaměstnavatele určené na výcvik či školení zaměstnance. (European Tax Handbook, 2017, s. 485)

Zaměstnanecké výhody- Cafeteria

Mzdu či plat, která je vykonána pro zaměstnavatele může fyzická osoba utratit jakýmkoli způsobem, kdežto benefity lze využít pouze na určité věci. Tímto se stává ekonomika více transparentní a vláda na oplátku snižuje daňové zatížení nebo dokonce celý benefit osvobodí. V Maďarsku je cca. 45 % zatížení daní (zaměstnanec i zaměstnavatel), proto se benefity vyplatí. (helpers.hu, © 2004 – 2017b)

Příjmy z podnikání

Obecně příjem z podnikání spadá do konsolidovaných příjmů, jako příjem z nezávislé činnosti. Nezávislá činnost zahrnuje činnost soukromých podnikatelů, zemědělců, auditorů a profesní činnosti jako jsou právníci, notáři, exekutoři a osoby poskytující zdravotní, sociální a farmakologické služby. Profesní činnost je zdaňována stejně jako činnost soukromých podnikatelů s výjimkou toho, že si od svých výnosů mohou odečíst 10 % jako náklady na dosažení svých příjmů v případě, že nevyužijí reálně vynaložené náklady. (European Tax Handbook, 2017, s. 487-488)

Soukromý podnikatel nemá žádnou právní subjektivitu, ale prakticky se tak chová. Podnikání je vedeno a vlastněno jedinou fyzickou osobou, která musí podat žádost a splnit určité podmínky, které jsou podobné těm pro získání živnostenského listu v České republice. (lawyershungary.com, © 2015)

Zdanění soukromých podnikatelů

Příjem se nejdříve zdaňuje 9 % sazbou, stejně jako daň z příjmů právnických osob. Poplatník od příjmů a nákladů odečítá také svůj podíl, který si může odvést jako svou mzdu.

Tabulka 14. Korporátní daň (vlastní tvorba)

Příjem z podnikání
- náklady na dosažení zisku
- „mzda“
= základ daně pro korporátní daň
X sazba daně (9 %)
= korporátní daň

Poté má dvě úrovně:

1. úroveň: Dividendy, se daní ve výši 15 %. Zdravotní pojištění činí 14 %, ale maximálně do výše 450 000 HUF. Odečtením korporátní daně jejího základu daně vzniká základ daně pro dividendy a zdravotní pojištění.

Tabulka 15. Zdanění dividend a zdravotní pojištění (vlastní tvorba)

Základ daně pro dividendy a zdravotní pojištění
X dividendová daň (15 %)
X zdravotní pojištění (14 %)
= odvedená dividendová daň a pojistné

2. úroveň: Peníze, které si podnikatel „vzal“ z podniku, jsou zdaněny jako mzda a jsou součástí konsolidovaného příjmu. Může uplatnit odpočty a slevy na dani. (taxationhungary.blogspot.cz, © 2016 a nav.gov.hu, ©b)

Tabulka 16. Zdanění mzdy (vlastní tvorba)

Mzda
- odpočitatelné položky od základu daně
= základ daně pro mzdu
X daň (15 %)
= daň před slevama
- slevy na dani
= daň po slevách

Poplatník ještě musí zdanit svůj příjem místní podnikatelskou daní, která se pohybuje mezi 1 a 2 % dle místní samosprávy.

Poplatník odvádí ze mzdy ještě 10 % příspěvku na důchod, 7 % zdravotní pojištění, 1,5 % na fond zaměstnanosti a 19,5 % sociálního pojištění.

Paušál a speciální režimy

Za určitých podmínek může soukromý podnikatel použít paušál. Paušální sazba se pohybuje mezi 40 a 94 %. Vynásobením z celkových příjmů paušál představuje výdaje podnikatele, pokud tedy nevyužil své skutečné výdaje. Podmínkou pro použití paušálu je, že příjmy v aktuálním a předchozím nepřesáhnou 15 milionů HUF. Sazba daně zůstává stejná 9 %. (European Tax Handbook, 2017, s. 487)

Podnikatelé také mohou využít zdaňování ve zjednodušeném režimu (EVA), místo aby platil standardní sazbu 9 % a ještě daň z dividend. Určití poplatníci mohou také zdaňovat v takzvaném režimu pro malé podnikatele (KATA). Oba režimy jsou především pro daň z příjmů právnických osob. (European Tax Handbook, 2017, s. 487)

Zjednodušený režim pro určitý druh profesí

Režim je dostupný pro poplatníky v určitých profesích například: kultura, umění či sport. Vztahuje se na fyzické osoby, které jsou placeny na základě smlouvy. Umělci, kteří mají příjmy nižší než 60 milionů HUF a sportovci s ročními příjmy do 250 milionů HUF mohou využít tento režim zdanění. Neodvádí se žádné sociální ani zdravotní pojištění. Sazba daně pro poplatníka ze závislé činnosti je 19,5 %, pro osobu samostatně výdělečně činnou 15 %, penzisté zdaňují 11 %. (accace.com, © 2018)

Kapitálové výnosy

Předmětem daně jsou výnosy z prodeje movitého a nemovitého majetku či práv. S výjimkou obchodních výnosů a výnosů z cenných papírů je zdanitelná částka rozdíl mezi prodejní cenou a náklady na prodej majetku. Pokud poplatník není schopen náklady vyčíslit je daň 25 % z prodané ceny majetku. (European Tax Handbook, 2017, s. 488)

Nezdanitelné položky

Základ daně lze snížit o takzvaný rodinný odečet. Novomanželé (alespoň jeden z nich se musí brát poprvé) si mohou bezprostředně v následujících dvou letech po svatbě snížit roční základ daně o **400 020 HUF** (33 335 HUF/měsíc). Částku si může odečíst jeden z nich nebo

ji lze mezi ně rozdělit. Základ daně lze poprvé snížit ve měsíci následujícím po měsíci, v kterém se svatba konala. (European Tax Handbook, 2017, s. 489)

Lze také snížit základ daně za dítě a to v hodnotě:

- jedno vychovávané dítě **66 670 HUF/měsíc/dítě**,
- dvě vychovávané děti **116 670 HUF/měsíc/dítě**,
- tři vychovávané děti **220 000 HUF/měsíc/dítě**.

Pro rodiny, jejichž základ daně je tak nízký, že nestačí k uplatnění celého odpočtu na dítě, lze navíc odečíst 15 % z nevyužité částky ke snížení sociálního a zdravotního pojištění.

(ec.europa.eu, ©)

Slevy na dani

- 20 % z plateb do dobrovolných podílových fondů maximálně do **150 000 HUF/rok**,
- 20 % z plateb na dlouhodobé spoření maximálně **100 000 HUF/rok**,
- 20 % z plateb na smluvní penzijní připojištění maximálně **130 000 HUF/rok**.

Celkově lze na těchto slevách odečíst od daně maximálně 280 000 HUF/rok. Tyto slevy na dani se použijí při ročním zúčtování daně. Slevy na dani jsou dostupné pouze v rámci konsolidovaného zdanění. (European Tax Handbook, 2017, s. 489-490) Slevu je možné uplatnit i na těžce postižené osoby, které mají nárok 5 % ze zákonné minimální měsíční mzdy. Konkrétně pro rok 2018 je to částka 138 000 HUF. (European Tax Handbook, 2017, s. 490 a ado.hu, 2018)

Daňová asignace

Poplatníci mohou 1 % své splatné daně převést na jakoukoliv charitu nacházející se na území Maďarska a další 1 % mohou darovat některému z kostelů na území Maďarska, místo platby do státního rozpočtu. (PricewaterhouseCoopers, © 2006 - 2018)

Sociální a zdravotní pojištění

Tabulka 17. Pojistné v Maďarsku vlastní zpracování (Investing in Hungary, 2018, s. 10)

Pojištění	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ/Podnikatel
Sociální	10 %	19,5 %	19,5 %
Zdravotní	7 %	-	7 %
Fond zaměstnanosti	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Příspěvek na důchod	-	-	10 %

Zaměstnavatel a zaměstnanec odvádí částky z hrubé mzdy. Poplatník podnikající jako soukromý podnikatel odvádí z minimálního vyměřovacího základu tvořeného:

- 112,5 % garantované minimální mzdy pro sociální pojištění,
- 100 % garantované minimální mzdy pro příspěvek na důchod,
- 150 % garantované minimální mzdy pro zdravotní pojištění a fond zaměstnanosti. (rsm.hu, © 2018)

Minimální garantovaná mzda pro rok 2018 činí **180 500 HUF**. Poplatník musí pojištění odvádět bez ohledu na to, zda měl či neměl příjmy. (ado.hu, 2018)

U určité skupiny zaměstnanců si může zaměstnavatel snížit své odvody až o 100 000 HUF měsíčně z důvodů zvýšení zaměstnanosti. Jedná se především o pracovníky do 25 a nad 55 let, nekvalifikované dělníky, dlouhodobě hledající zaměstnání, pracovníky v zemědělství nebo pracující matky s malými dětmi. Těmto zaměstnancům se snižují sazby pojistného placené zaměstnavatelem buď dlouhodobě v případě pracovníku v zemědělství či osob starších 55 let nebo na nějaký čas v případě pracovníků do 25 respektive matek s malými dětmi. (ec.europa.eu, ©)

Zdanění příjmů ze závislé činnosti:

Tabulka 18. Zdanění z příjmů ze závislé činnosti v Maďarsku podle vlastní tvorby

Příjem ze závislé činnosti
- odpočet (novomanželé, děti)
= základ daně
X sazba daně (15 %)
= částka daně před slevami
- slevy na dani (podílové fondy, spoření, penzijní připojištění)
= daň po slevách

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 MODELOVÝ PŘÍKLAD - ZDANĚNÍ MĚSÍČNÍ MZDY

Přepočtení cizí měny k 18. 4. 2018 (ČNB)

Tabulka 19. Přepočtení měn vlastní tvorba podle

(cnb.cz, © 2018)

Cizí měna	Kč
1 EURO	25,3
1 Polský zlotý	6,067
100 Forintů	8,158

Modelový příklad – měsíční mzda

Modelový příklad zahrnuje dva poplatníky, jednoho s nízkým příjmem na hranici minimální mzdy, konkrétně jde o částku 13 000 Kč. Tato hranice (podle serveru Aktuálně.cz, © 2018) splňuje hranici minimální mzdy ve všech čtyřech zemích. Druhý poplatník vydělává několikanásobně více než je v těchto zemích obvyklé. 70 000 Kč je stále více než dvojnásobný průměr v České republice. Pracovník má 30 let, nemá žádné děti ani manželku. Kromě základních slev žádné jiné neuplatňuje. Do práce dojíždí. Modelový příklad je spíše praktickým přehledem systému zdanění z příjmů fyzických osob v jednotlivých zemích a přehled odvodů pojistného, jelikož poplatník neuplatňuje žádné slevy krom těch základních.

9.1 Česká republika

Tabulka 20. Zdanění měsíční mzdy v ČR (vlastní tvorba)

	Nízká mzda	Vysoká mzda
Měsíční hrubá mzda	13 000 Kč	70 000 Kč
Sociální a zdravotní pojištění (11 %)	1 430 Kč	7 700 Kč
Pojištění zaměstnavatel (34 %)	4 420 Kč	23 800 Kč
Superhrubá mzda	17 420 Kč	93 800 Kč
Zaokrouhlená superhrubá mzda	17 500 Kč	93 800 Kč
Daň před slevou	2 625 Kč	14 070 Kč
Sleva na poplatníka	2 070 Kč	2 070 Kč
Daň po slevě	555 Kč	12 000 Kč
Čistá mzda	11 015 Kč	50 300 Kč
Celková zátěž mzdy (daň + odvody)	15,27 %	28,14 %

Výpočet:

V České republice poplatník odvádí z hrubé mzdy 4,5 % zdravotní pojištění a 6,5 % sociální pojištění. Základem daně je superhrubá mzda, což je hrubá mzda navýšená o odvody placené zaměstnavatelem. Konkrétně 25 % sociální pojištění a 9 % zdravotní.

Základ daně: $13\,000 * 34\% = 17\,420 \rightarrow 17\,500 \text{ Kč}$

Daň: $17\,500 * 15\% = 2\,625 \text{ Kč} - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 555 \text{ Kč}$

Celková zátěž mzdy: Odvody ze mzdy / hrubá mzda

Základ daně se při měsíční mzdě zaokrouhlí na stovky nahoru. Výsledná daň se strhává o základní slevu na poplatníka, kterou může využít každý poplatník, který podepsal prohlášení k dani bez rozdílu výše příjmu. Mzda ještě nedosáhla takové částky, aby musel poplatník navýšit sazbu daně o solidární daň.

9.2 Slovensko

Tabulka 21. Zdanění měsíční mzdy na Slovensku (vlastní tvorba)

	Nízká mzda		Vysoká mzda	
Roční hrubá mzda	513,8 Euro	13 000 Kč	2 766,8 Euro	70 000 Kč
Sociální a zdravotní pojištění (13,4 %)	64,31 Euro	1 626,54 Kč	370,75 Euro	9 379,97 Kč
Pojištění zaměstnavatel (35,2 %)	180,75 Euro	4 572,98 Kč	973,91 Euro	24 639,92 Kč
Základ daně	449,51 Euro	11 372,6 Kč	2 396,05 Euro	60 620,1 Kč
Nezdanitelná část	319,17 Euro	8 075 Kč	135,74 Euro	3 434,22 Kč
Upravený základ daně	130,34 Euro	3 297,6 Kč	2 260,31 Euro	57 185,84 Kč
Daň z příjmů	24,77 Euro	626,68 Kč	429,46 Euro	10 865,34 Kč
Čistá mzda	424,74 Euro	10 745,92 Kč	1 966,59 Euro	49 754,73 Kč
Celková zátěž mzdy (daň + odvody)	17,33 %		28,92 %	

Výpočet:

Poplatník platí zdravotní pojištění 4 %, ale může si uplatnit nezdanitelnou část, pokud jeho příjem nedosahuje 570 Euro. Výše odpočitatelné položky závisí na výši příjmu.

Odpočitatelná položka: $380 - (513,8 - 380) * 2 = 112,4 \text{ Euro}$

Zdravotní pojištění: $513,5 - 112,4 = 401,1 * 4\% = 16,04 \text{ Euro}$

Sociální pojištění: $513,5 * 9,4\% = 48,27 \text{ Euro}$

Celkové odvody za zaměstnance: $16,04 + 48,27 = 64,31$ Euro

Nezdanitelnou část na zdravotní pojištění může uplatnit pouze zaměstnanec, zaměstnavatel nikoli. Zaměstnavatel celkově odvádí 35,2 % z hrubé mzdy, což je nejvíce ze všech čtyř zemí. Základem daně je hrubá mzda snížená o odvedené pojistné za zaměstnance a o nezdanitelnou část základu daně. Ta činí maximálně **319,17 Euro** za měsíc, v případě vyššího příjmu musíme částku přepočítat.

Měsíční nezdanitelná část základu daně:

$$2396,05 \text{ (základ daně)} / 4 = 599,013$$

$$44,2 \text{ násobek ročního životního minima} \text{ podělíme počtem měsíců: } 8\,817,016 / 12 = 734,75$$

$$(734,75 - 599,013) = 135,74 \text{ Euro}$$

Z následného upraveného základu daně se vypočítá daň, jelikož poplatníkům příjem nepřesahuje částku určenou pro zdanění vyšší sazbou daní tak pouze 19 %.

9.3 Polsko

Tabulka 22. Zdanění měsíční mzdy v Polsku (vlastní tvorba)

	Nízká mzda		Vysoká mzda	
Hrubá mzda	2142,74 PLN	13 000 Kč	11 537,83 PLN	70 000 Kč
Pojištění zaměstnavatel (22,41 %)	480,19 PLN	2 913,31 Kč	2 585,63 PLN	15 687,02 Kč
Sociální pojištění (13,71 %)	293,77 PLN	1 782,3 Kč	1 581,84 PLN	9 597,02 Kč
Náklady na dojíždění	139,06 PLN	843,68 Kč	139,06 PLN	843,68 Kč
Základ daně	1709,91 PLN	10 374,02 Kč	9 816,93 PLN	59 559,31 Kč
Daň před slevou (zaokrouhlit)	308 PLN	1 868,64 Kč	2 097 PLN	12 722,5 Kč
Zdravotní pojištění (9 %)	166,41 PLN	1 009,61 Kč	896,04 PLN	5 436,27 Kč
Zdravotní pojištění (7,75 %) sleva	143,29 PLN	869,34 Kč	771,59 PLN	4 681,24 Kč
Sleva na poplatníka	46,34 PLN	281,14 Kč	-	-
Daň z příjmů	118,37 PLN	718,15 Kč	1 325,6 PLN	8 042,42 Kč
Čistá mzda	1 564,19 PLN	9 489,94 Kč	7 734,35 PLN	46 924,3 Kč
Celková zátěž mzdy (daň + odvody)	27 %		32,97 %	

Výpočet:

Z hrubé mzdy zaměstnavatel odvede 19,48 – 22,41 %, sazba se liší dle úrazového pojištění. Zaměstnanec odvádí 13,71 % na sociálním pojištění z hrubé mzdy. Odečtením sociálního

pojištění a nákladů na dojíždění vzniká základ daně. Náklady na dojíždění může stejně jako základní slevu na poplatníka v České republice uplatnit každý poplatník bez rozdílu příjmu. Při měsíční mzdě nebudeme uvažovat o maximálním ročním vyměřovacím základu sociálního pojištění. Zdravotní pojištění placené zaměstnancem činí 9 % z rozdílu hrubé mzdy a zaplaceného sociálního pojištění. Poplatník si od vypočtené daně odečte zaplacené zdravotní pojištění, ale pouze ve výši 7,75 % a slevu na poplatníka. V případě vysokého výdělku nemůže slevu uplatnit, protože by překročil částku 127 000 PLN za rok, měsíčně to vychází na 10 583 PLN.

Daň činí 18 % z částky 7 127,33 PLN (85 528 / 12) od které můžeme odečíst slevu na dani 46,34 PLN a 32 % z (9 816,93 – 7 127,33) = **2 097 PLN**. A to v případě vysokého výdělku. U poplatníka s nízkým příjmem není potřeba použít vyšší daň.

Použijeme-li rovnou daň, se kterou ztrácíme nárok na slevy, činila by daň u vyššího příjmu:

$$(11 537,83 - 1 581,84(\text{sociální})) * 19 \% = 1 891,64 - 771,59 (\text{zdravotní}) = \mathbf{1 120 PLN}$$

Čistý příjem by teda vzrostl na **7 939,95 PLN (48 171,68 Kč)**

9.4 Maďarsko

Tabulka 23. Zdanění měsíční mzdy v Maďarsku (vlastní tvorba)

	Nízká mzda		Vysoká mzda	
Roční hrubá mzda	159 352,78 HUF	13 000 Kč	858 053,44 HUF	70 000 Kč
Základ daně	159 352,78 HUF	13 000 Kč	858 053,44 HUF	70 000 Kč
Sociální pojištění (10 %)	15 935,29 HUF	1 300 Kč	85 805,34 HUF	7 000 Kč
Zdravotní pojištění (8,5 %)	13 544,99 HUF	1 105 Kč	72 934,54 HUF	5 950 Kč
Pojištění zaměstnavatel (21 %)	33 464,08 HUF	2 730 Kč	180 191,22 HUF	14 700 Kč
Daň	23 902,92 HUF	1 950 Kč	128 708,02 HUF	10 500 Kč
Čistý příjem	105 969,51 HUF	8 645 Kč	570 605,54 HUF	46 550 Kč
Celková zátěž mzdy (daň + odvody)	33,5 %		33,5 %	

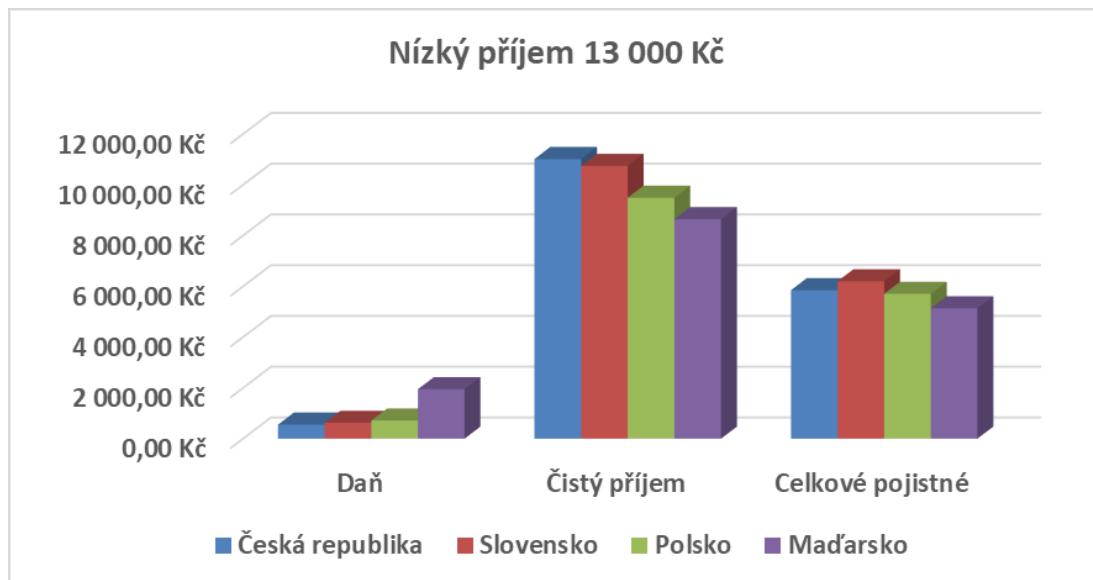
Výpočet:

V případě Maďarska si zaměstnanec odvádí 18,5 % z hrubé mzdy a zaměstnavatel 21 %. Daň se taktéž vypočítá z hrubé mzdy. Poplatník nemá možnost uplatnit žádnou základní slevu na poplatníka, či nezdanitelnou část základu daně jak je možné v ostatních zemích.

$$\mathbf{Daň: 159 352,78 * 15 \% = 23 902,92 HUF}$$

9.5 Komparace prvního modelového příkladu

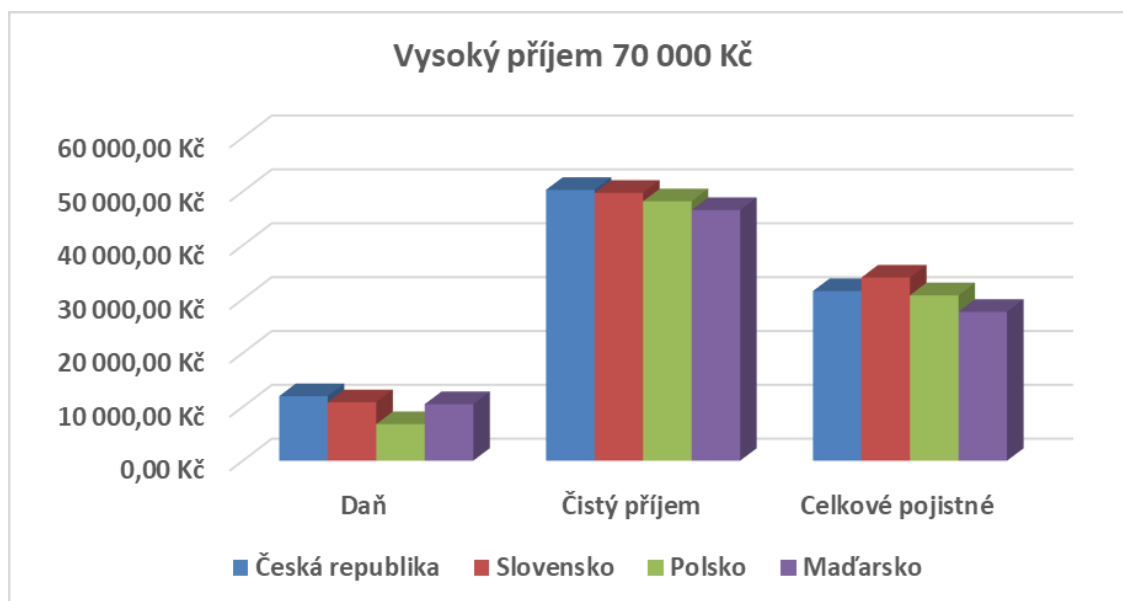
9.5.1 Nízký příjem

Graf 2. Komparace prvního modelového příkladu – nízký příjem (vlastní tvorba)

V případě nízkého příjmu odvede nejvíce poplatník na dani v Maďarsku. To je způsobené hlavně absencí základní slevy či nezdanitelné částí daně jako v ostatních zemích. Současně také dostane nejméně peněz takzvaně „na ruku“, naopak zaměstnavatel odvede za poplatníka v Maďarsku nejméně. Nejvíce si poplatník odnese v České republice, sleva na dani pokryje skoro celou daň a odvody za zaměstnance patří k nejnižším ze všech zemí V4.

9.5.2 Vysoký příjem

Graf 3. Komparace prvního modelového příkladu – vysoký příjem (vlastní tvorba)

Druhý graf znázorňuje situaci v případě vysokého příjmu. Nejvíce na dani zaplatí poplatník v České republice, paradoxem je, že zároveň obdrží nejvyšší čistou mzdu. To je způsobené tím, že má nejnižší odvody, ale zároveň nejvyšší daň, protože superhrubá mzda uměle vytáhne sazbu daně na 20,1 %. V Polsku zaplatí suverénně nejméně na dani, a to jak v případě zdanění pásmem, tak i rovnou daní, ale obdrží až třetí nejvyšší čistou mzdu. V Polsku se od hrubé mzdy odečítá zaplacené sociální pojištění a od daně zaplacené zdravotní pojištění, které s vyšším příjmem samozřejmě narostlo, a tím snížilo celkovou daň. Zaměstnavatelé na Slovensku z hrubé mzdy odvedou 35,2 % na sociálním a zdravotním pojištění. Slovensko tak patří k zemím, kde zaměstnavatel odvádí na pojistném nejmenom nejvíce ze všech zemích Visegrádské čtyřky, ale i v Evropě. Česká republika je hned v závěsu. V Polsku a Maďarsku zaměstnavatelé odvádí daleko méně a za určitých podmínek lze například v Maďarsku odvádět ještě méně, dokonce se může odvodům vyhnout úplně. Celkově se na sociálním a zdravotním pojištění odvádí nejméně v Maďarsku, následuje Polsko. Zaměstnanec si ze mzdy na pojistném odvede nejméně v České republice a na Slovensku, které ale kompenzují vyšší odvody za zaměstnavatele, a tím i vyšší náklady.

10 MODELOVÝ PŘÍKLAD – ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ SE DVĚMA DĚTMI

Druhý modelový příklad zahrnuje stejně jako příklad první poplatníka s nízkým a vysokým příjmem. Zaměstnanec v tomto případě požádal o roční zúčtování daně za rok 2018, zálohy neuvažujeme. S manželkou se vzali v roce 2017 a vychovávají spolu dvojčata, která se narodila již v roce 2017. Poplatník slevu na manželku neuplatňuje, protože má samostatné příjmy z podnikání. Do práce dojíždí.

10.1 Česká republika

Tabulka 24. Výpočet ročního zúčtování daně v ČR (vlastní tvorba)

	Nízký příjem	Vysoký příjem
Roční příjem ze závislé činnosti	156 000 Kč	840 000 Kč
Sociální a zdravotní pojištění (11 %)	17 160 Kč	92 400 Kč
Pojištění zaměstnavatel (34 %)	53 040 Kč	285 600 Kč
Superhrubá mzda	209 040 Kč	1 125 600 Kč
Zaokrouhlená superhrubá mzda	209 000 Kč	1 125 600 Kč
Daň před slevou a daňovým zvýhodněním	31 350 Kč	168 840 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daňové zvýhodnění 1. dítě	15 204 Kč	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění 2. dítě	19 404 Kč	19 404 Kč
Daň po slevě	-	109 392 Kč
Daňový bonus	28 098 Kč	-
Čistý roční příjem	166 938 Kč	621 216 Kč
Daňová zátěž (%)	0 %	13,02 %

Výpočet:

Základem daně je hrubá mzda zvýšená o odvody placené zaměstnavatelem. Od daně můžeme stejně jako při měsíčním mzdě odečíst slevu na poplatníka, která činí 24 840 Kč.

Od daně před slevou a daňovým zvýhodněním se odečte sleva, tím vznikne daň před slevami. V případě nízkého příjmu se odečte ještě část daňového zvýhodnění na první dítě a zbytek stát vyplatí jako daňový bonus, který se přičte ke mzdě.

$$31\,350 - (24\,840 + 15\,204 + 19\,404) = 28\,098 \text{ Kč}$$

S vysokým příjmem poplatníkovi nárok na daňový bonus nevzniká, nicméně si může o daňové zvýhodnění snížit vypočtenou daň.

Čistý roční příjem: Roční příjem – (sociální pojištění + zdravotní pojištění + daň)

Daňová zátěž v případě nízkého příjmu není žádná, protože neplatíme žádnou daň. Vysoký příjem má daňovou zátěž $(109\,392/840\,000) = 13,02\%$

10.2 Slovensko

Tabulka 25. Výpočet ročního zúčtování daně na Slovensku (vlastní tvorba)

	Nízký příjem		Vysoký příjem	
Roční příjem ze závislé činnosti	6 166,01 Euro	156 000 Kč	33 201,58 Euro	840 000 Kč
Sociální a zdravotní pojištění (13,4 %)	771,85 Euro	19 527,81 Kč	4 449,01 Euro	112 559,95 Kč
Pojištění zaměstnavatel (35,2 %)	2 170,44 Euro	54 912,13 Kč	11 686,96 Euro	295 680,09 Kč
Základ daně	5 394,16 Euro	136 472,25 Kč	28 752,57 Euro	727 440,02 Kč
Nezdanitelná část	3 830,02 Euro	96 899,51 Kč	1 628,88 Euro	41 210,65 Kč
Upravený základ daně	1 564,14 Euro	39 572,74 Kč	27 123,69 Euro	686 229,36 Kč
Daň z příjmů před zvýhodněním	297,19 Euro	7 518,91 Kč	5 153,5 Euro	130 383,55 Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	517,44 Euro	13 091,23 Kč	517,44 Euro	13 091,23 Kč
Daň po slevách	-	-	4 636,06 Euro	117 292,32 Kč
Daňový bonus	220,25 Euro	5 572,33 Kč	-	-
Čistý roční příjem	5 614,41 Euro	142 044,57 Kč	24 116,51 Euro	610 147,7 Kč
Daňová zátěž (%)	0 %		13,96 %	

Výpočet:

Pokud poplatník nedosahuje vysokých příjmů (6 840 Euro), může uplatnit odpočitatelnou položku na zdravotní pojištění (maximálně 4 560 Euro/rok), která závisí na výši příjmu:

Odpočitatelná položka: $4\,560 - (6\,166,01 - 4\,560) * 2 = 1\,360$ Euro

Odvody za zaměstnance jsou tedy následující:

Zdravotní pojištění: $(6\,166,01 - 1\,360) * 4\% = 192,24$ Euro

Sociální pojištění: $6\,160 * 9,4\% = 579,61$ Euro

Celkové pojistné: $192,24 + 579,61 = 771,85$ Euro

Roční nezdanitelná část je 3 830,02 Euro. Poplatník s vysokým příjmem si ji nemůže uplatnit celou, a proto je nutné ji přepočítat:

$$28\,752,57 / 4 = 7\,188,14 \quad (8\,817,016 - 7\,188,14) = \mathbf{1\,628,88 \text{ Euro}}$$

Stejně jako v České republice, tak i na Slovensku lze využít daňové zvýhodnění na dítě. Poplatník si může odečíst od daně na jedno vyživované dítě **258,72 Euro**. Stejná částka se uplatňuje i v případě druhého a každého dalšího dítěte.

Daňová zátěž: $(117\,236,77/840\,000) = \mathbf{13,96 \%}$

10.3 Polsko

10.3.1 Progresivní daň

Tabulka 26. Výpočet ročního zúčtování daně v Polsku – progresivní daň (vlastní tvorba)

	Nízký příjem		Vysoký příjem	
Roční příjem ze závislé činnosti	25 712,87 PLN	156 000 Kč	138 453,93 PLN	840 000 Kč
Pojištění zaměstnavatel (22,41 %)	5 762,25 PLN	34 959,57 Kč	30 187,77 PLN	183 150,6 Kč
Sociální pojištění (13,71 %)	3 525,23 PLN	21 387,57 Kč	18 400,47 PLN	111 636,44 Kč
Náklady na dojíždění	1 668,72 PLN	10 124,12 Kč	1 668,72 PLN	10 124,12 Kč
Základ daně	20 518,92 PLN	124 488,29 Kč	118 384,74 PLN	718 240,22 Kč
Daň před slevou	3 693,41 PLN	22 407,92 Kč	25 353,18 PLN	153 817,74 Kč
Zdravotní pojištění (9 %)	1 997,07 PLN	12 116,22 Kč	10 804,81 PLN	65 552,78 Kč
Zdravotní pojištění (7,75 %) sleva	1 719,69 PLN	10 433,36 Kč	9 304,14 PLN	56 448,22 Kč
Sleva na poplatníka	556,02 PLN	3 373,37 Kč	-	-
Daňové zvýhodnění na děti	2 224,08 PLN	13 493,5 Kč	2 224,08 PLN	13 493,5 Kč
Daň z příjmů	-	-	13 824,96 PLN	83 876,03 Kč
Daňový bonus	806,38 PLN	4 892,31 Kč	-	-
Čistý roční příjem	20 996,95 PLN	127 388,49 Kč	95 423,69 PLN	578 935,52 Kč
Daňová zátěž (%)	0 %		9,98 %	

Výpočet:

Maximální vyměřovací základ pro penzijní a invalidní pojištění je 133 290 PLN, který se využije u poplatníka s vysokým příjmem, a to jak u zaměstnance tak i zaměstnavatele.

Zaměstnanec:

$133\,290 * 9,76\% \text{ (penzijní)} = 13\,009 \text{ PLN}$

$133\,290 * 1,5\% \text{ (invalidní)} = 1\,999,35 \text{ PLN}$

$138\,454 * 2,45\% \text{ (nemocenské)} = 3\,392,12 \text{ PLN}$

Zaměstnavatel:

$133\,290 * 9,76\% \text{ (penzijní)} = 13\,009 \text{ PLN}$

$133\,290 * 6,5\% \text{ (invalidní)} = 8\,663,85 \text{ PLN}$

$138\,454 * (3,6\%, 2,45\%, 0,1\%) = 8\,514,92 \text{ PLN}$

Základ daně: Roční příjem – (zaplacené sociální pojištění + náklady na dojíždění)

$138\,453,93 - (18\,400,47 + 1668,72) = 118\,384,74 \text{ PLN}$

Daň: $(85\,528 * 18\%) - 556,02 = 14\,839,02 + (118\,384,74 - 85\,528) * 32\% = 25\,353,18 \text{ PLN}$

Od daně lze odečíst daňové zvýhodnění na děti ve výši $2 * 1\,112,04 = 2\,224,08 \text{ PLN}$

Daňový bonus u nízkého příjmu: $3\,753,4 - (1\,719,5 + 556,02 + 2\,224,08) = 746,02 \text{ PLN}$

Daňová zátěž: $(13\,825/138\,454) = 9,98\%$

10.3.2 Rovná daň

Tabulka 27. Výpočet ročního zúčtování daně v Polsku – rovná daň (vlastní tvorba)

	Vysoký příjem	
Roční příjem ze závislé činnosti	138 453,93 PLN	840 000 Kč
Sociální pojištění (13,71 %)	18 400,47 PLN	111 636,44 Kč
Pojištění zaměstnavatel (22,41 %)	30 187,77 PLN	183 150,6 Kč
Základ daně	120 053,46 PLN	718 241,80 Kč
Zdravotní pojištění (9 %)	10 804,81 PLN	65 552,78 Kč
Zdravotní pojištění (7,75 %) sleva	9 304,14 PLN	56 448,22 Kč
Daň z příjmů	13 506,02 PLN	81 941,02 Kč
Čistý roční příjem	95 742,63 PLN	580 870,54 Kč
Daňová zátěž (%)	9,75 %	

Poplatník může také využít rovnou daň. Ta se vyplatí v případě vyšších příjmů, nelze využít základních slev, tím pádem ani slevy na děti. Od daně lze odečíst pouze zaplacené zdravotní pojištění.

Daň: $(138\,453,93 - 18\,400,47) * 19\% = 22\,810,16 - 9\,304,14$ (zdravotní) = **13 506,02 PLN**

Stejně jako daň se snížila i daňová zátěž: $(13\,506/138\,454) = 9,75\%$

Pro poplatníka s vyšším příjmem je tedy výhodnější využít rovnou daň namísto progresivní daně, i když by při ní mohl využít slevy.

10.4 Maďarsko

Tabulka 28. Výpočet ročního zúčtování daně v Maďarsku (vlastní tvorba)

	Nízký příjem		Vysoký příjem	
Roční hrubá mzda	1 912 223 HUF	156 000 Kč	10 296 636 HUF	840 000 Kč
Odpočet – novomanželé	400 020 HUF	32 633,63 Kč	400 020 HUF	32 633,63 Kč
Odpočet – děti	2 800 080 HUF	228 430,53 Kč	2 800 080 HUF	228 430,53 Kč
Základ daně	0 HUF	0 Kč	7 096 536 HUF	578 935,41 Kč
Sociální pojištění (10 %)	131 896,45 HUF	10 760,11 Kč	1 029 664 HUF	84 000 Kč
Zdravotní pojištění (7 %)	0 HUF	0 Kč	720 764,5 HUF	58 800 Kč
Fond zaměstnanosti (1,5 %)	28 683 HUF	2 339,96 Kč	154 450 HUF	12 600 Kč
Pojištění zaměstnavatel (21 %)	401 566,8 HUF	32 759 Kč	2 162 293,56 HUF	176 399,91 Kč
Daň	0 HUF	0 Kč	1 064 480 HUF	86 840,28 Kč
Čistý roční příjem	1 751 644 HUF	142 899,01 Kč	7 327 278 HUF	597 759,3 Kč
Daňová zátěž (%)	0 %		10,34 %	

Výpočet:

Poplatník si může odečíst v následujících dvou letech od hrubé mzdy **400 020 HUF**, ale maximálně **33 335 HUF** měsíčně v případě sňatku. Částku může uplatnit manželka či manžel, nebo si ji mohou také rovnoměrně mezi sebou rozdělit. V tomto případě se poplatník rozhodl, že si slevu nechá celou, a také ji celou uplatní v roce 2018.

Odpočet na děti využije poplatník v případě vysokého příjmu celou, u nízkého příjmu může o nevyužitou část snížit své odvody na pojistném.

$1\,912\,223 - 400\,020 = 1\,512\,203 - 2\,800\,080 ((116\,670 * 2) * 12)) = 1\,287\,877$ HUF

Lze využít 15 % z částky: $1\,287\,877 * 15\% = 193\,181,55$ HUF

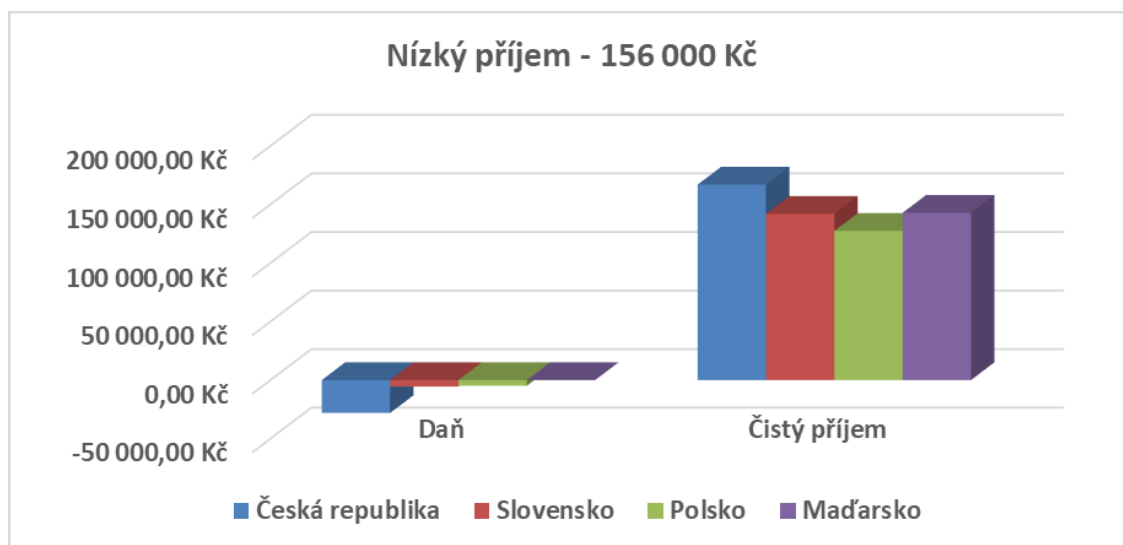
Zdravotní pojištění: $1\,912\,223 * 7\% = 133\,855,61 - 133\,855,61 = 0$ HUF

$193\,182 - 133\,855,61 = 59\,326,4$ HUF si může ještě poplatník odečíst od sociálního pojištění

Sociální pojištění: $1\,912\,223 * 10\% = 191\,222,3 - 59\,326,4 = 131\,896,45$ HUF

10.5 Komparace druhého modelového příkladu

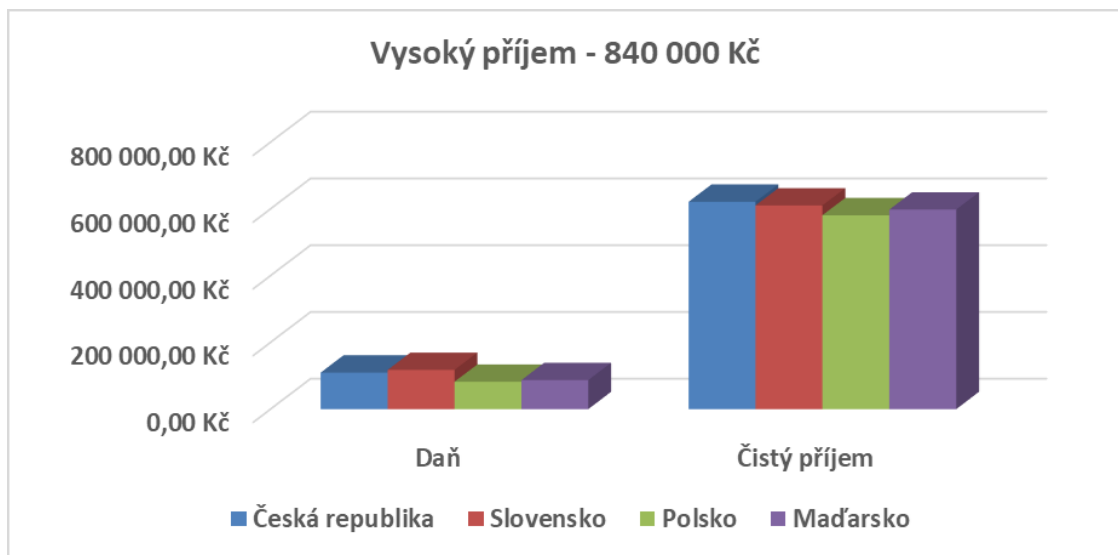
10.5.1 Nízký příjem

Graf 4. Komparace druhého modelového příkladu – nízký příjem (vlastní tvorba)

Poplatník s nízkým příjmem by ve všech zemích nezaplatil na dani ani korunu. Kromě Maďarska má dokonce ještě nárok na daňový bonus. V Maďarsku se všechny daňové úlevy odečítají jako nezdanitelná část daně, výhodou může být pro poplatníky s nízkým příjmem, že nevyužitá část odčitatelné položky na děti lze z 15 % odečíst od pojistného a tím snížit celkové odvody. Největší daňový bonus obdrží poplatník v České republice. Současně má také největší čistý příjem. Druhý nejvyšší čistý příjem má poplatník v Maďarsku, který obdrží o 800 Kč více než ten na Slovensku. Po vyčerpání novomanželské slevy zcela jistě obdrží poplatník na Slovensku více.

10.5.2 Vysoký příjem

Graf 5. Komparace prvního modelového příkladu – vysoký příjem (vlastní tvorba)

Nejnižší daň platí poplatník v Polsku, ale paradoxně je jeho čistý příjem nejnižší ze všech. To je způsobené, jak jsem již zmínil vyššími odvody. Pro polského poplatníka je dokonce výhodnější nevyužít všech dostupných slev a raději svůj příjem zdanit rovnou sazbou daně bez nároku na daňové úlevy. Daňové úlevy na děti patří v Polsku k nejnižším a výhodnosti tak nabývá až s vyšším počtem dětí. V případě poplatníka v Maďarsku patří daň k nejnižším, ale čistý příjem již nemá vyšší než poplatník na Slovensku, jak to bylo u nižšího příjmu. Maďarský poplatník využil celou sumu novomanželského odpočtu, a tak by zcela určitě příští zdaňovací období dosáhl ještě daleko nižších příjmů. Daň na Slovensku je jednoznačně nejvyšší, ale příjmy dosahují úrovně poplatníka v České republice.

11 MODELOVÝ PŘÍKLAD – PŘÍJEM Z PODNIKÁNÍ

Poslední modelový příklad je poplatník, který má příjmy jen z podnikání. Vykonává činnost účetního poradce. Za rok 2018 vydělal 800 000 Kč, jeho výdaje na dosažení a udržení zisku činili 380 000 Kč. Žije ve společné domácnosti s manželkou a jedním dítětem, na které uplatňuje slevu na dani. Daroval jednu krev, a jelikož je věřící, daroval také církvi 5 000 Kč. Z hypotečního úvěru, který si vzal minulý rok, zaplatil 33 000 Kč na úrocích. V minulém roce měl základ daně 278 575 Kč a celkově na pojistném odvedl 93 703 Kč

11.1 Česká republika

Tabulka 29. Zdanění příjmů z podnikání v ČR (vlastní tvorba)

Příjmy z podnikání	800 000 Kč
Skutečné náklady	380 000 Kč
Paušál (60 %)	480 000 Kč
Sociální pojištění (29,2 %)	46 720 Kč
Zdravotní pojištění (13,5 %)	24 284 Kč
Základ daně	320 000 Kč
Odčitatelná položka - krev	3 000 Kč
Odčitatelná položka - dar církvi	5 000 Kč
Odčitatelná položka - úroky	33 000 Kč
Upravený základ daně	279 000 Kč
Daň před slevou	41 850 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	15 204 Kč
Daň po slevách a zvýhodnění	1 806 Kč
Celkový čistý příjem	347 190 Kč

Výpočet:

Podnikatel může odečíst od příjmů buď skutečně vynaložené výdaje, nebo může použít paušál, ten činí 60 % z příjmů z podnikání tj. 480 000 Kč.

Sociální i zdravotní pojištění platí z vyměřovacího základu: $(800\,000 - 480\,000) * 50\% = 160\,000$, ale minimální vyměřovací základ zdravotního pojištění je 179 880 Kč

Sociální pojištění: $160\,000 * 29,2\% = 46\,720\text{ Kč}$

Zdravotní pojištění: $179\,880 * 13,5\% = 24\,284\text{ Kč}$

Od základu daně lze odečíst darování krve, dar církvi a úroky z hypotečního úvěru (41 000 Kč), z upraveného základu daně se vypočítá **daň: 279 000 * 15 % = 41 850 Kč**

Od daně se odečte sleva na poplatníka 24 840 Kč a nově si také může odečíst poplatník daňové zvýhodnění na dítě, které si ještě v minulém roce odečíst nemohl, pokud používal výdaje paušálem. Daň po uplatnění slev a zvýhodnění činí teda **1 806 Kč**.

Celkový čistý příjem po odpočtu skutečných nákladů, odvodů a daně činí **347 190 Kč**

11.2 Slovensko

Tabulka 30. Zdanění příjmů z podnikání na Slovensku (vlastní tvorba)

Roční příjem z podnikání	31 620,55 Euro	800 000 Kč
Skutečné náklady	15 019,76 Euro	380 000 Kč
Paušál (60 %)	18 972,33 Euro	480 000 Kč
Sociální pojištění (33,15 %)	3 279,31 Euro	82 966,54 Kč
Zdravotní pojištění (14 %)	1 348,93 Euro	34 127,93 Kč
Základ daně	8 019,98 Euro	202 905,49 Kč
Nezdanitelná část - poplatník	3 830,02 Euro	96 899,51 Kč
Upravený základ daně	4 189,96 Euro	106 005,98 Kč
Daň z příjmů před slevou	796,09 Euro	20 141,01 Kč
Daňové zvýhodnění - dítě	258,72 Euro	6 545,62 Kč
Daňové zvýhodnění - úroky	400 Euro	10 120 Kč
Daň po slevách	137,37 Euro	3 475,46 Kč
Celkový čistý příjem	11 835,18 Euro	299 430,01 Kč

Výpočet:

Podobně jako v České republice je zde možnost využít paušál 60 %, výdaje jsou tedy **18 972,33 Euro**.

Zdravotní a sociální pojištění má jednotný výměr. Ten tvoří základ daně a odvedené pojistné z minulého roku, které se podělí koeficientem 1,486.

278 575 Kč (11 000 Euro) + 93 703 Kč (3 700 Euro) / 1,486 = 250 523,55 Kč (9 892,33 Euro)

Sociální pojištění: 9892,33 * 33,15 % = **3 279,31 Euro**

Zdravotní pojištění: 9892,33 * 14 % = **1 348,93 Euro**

Základem daně jsou příjmy, od kterých se odečtou paušální výdaje a také zaplacené sociální a zdravotní pojištění: $31\,620,55 - (18\,972,33 + 3\,279,31 + 1\,348,93) = \mathbf{8\,019,98\ Euro}$

Daň: $8\,007,2 - 3\,830,02 = 4\,177,18 * 19\% = \mathbf{793,66\ Euro}$

Od daně lze odečíst daňové zvýhodnění na dítě a také 50 % zaplacených úroků z hypotečního úvěru, ale maximálně do výše 400 Euro. $50\% z 33\,000 = 16\,500\ Kč$

Daň po slevách: $793,66 - (258,72 + 400) = \mathbf{134,94\ Euro}$

Dary jako nezdanitelná část základu daně na Slovensku nejsou k dispozici.

Celkový čistý příjem po odpočtu skutečných nákladů, odvodů a daně činí **299 430,01 Kč**

11.3 Polsko

11.3.1 Paušál

Tabulka 31. Zdanění příjmů z podnikání v Polsku - paušál (vlastní tvorba)

Roční příjem z podnikání	131 860,88 PLN	800 000 Kč
Skutečné náklady	62 633,92 PLN	380 000 Kč
Sociální pojištění (33,57 %)	10 738,92 PLN	65 153,03 Kč
Zdravotní pojištění (9 %)	3 598,8 PLN	21 833,92 Kč
Zdravotní pojištění – odpočet (7,75 %)	3 099 PLN	18 801,63 Kč
Odčitatelné položky - krev	130 PLN	788,71 Kč
Odčitatelné položky - dar	824,13 PLN	5 000 Kč
Základ daně	120 167,83 PLN	729 058,22 Kč
Daň – paušál (20 %)	24 033,57 PLN	145 811,67 Kč
Daň po slevě	20 934,57 PLN	127 010,04 Kč
Celkový čistý příjem	33 954,67 PLN	206 002,98 Kč

Výpočet:

Poplatník, který použije ke zdanění svých příjmů paušál, může od svých příjmů odečíst odčitatelné položky, ale nemůže si uplatnit daňové zvýhodnění na dítě.

Sociální a zdravotní pojištění podnikatel vypočítal z minimálního vyměřovacího základu, kterým je 60 respektive 74 % z průměrné mzdy za předchozí čtvrtletí. V květnu je to **4 443 PLN**.

Sociální pojištění: $(4\,443 * 60\%) * 33,57\% = 894,91 * 12 = 10\,738,92\text{ PLN}$

Zdravotní pojištění: $(4\,443 * 75\%) * 9\% = 299,9 * 12 = 3\,598,8\text{ PLN}$

Upravený základ daně: $131\,860,88 - (10\,738,92 + 130 + 824,13) = 120\,167,83\text{ PLN}$

Daň: $120\,167,83 * 20\% = 24\,033,57\text{ PLN}$

Celkový čistý příjem po odpočtu skutečných nákladů, odvodů a daně činí **206 002,98 Kč**

11.3.2 Rovná daň

Tabulka 32. Zdanění příjmů z podnikání v Polsku – rovná daň (vlastní tvorba)

Roční příjem z podnikání	131 860,88 PLN	800 000 Kč
Skutečné náklady	62 633,92 PLN	380 000 Kč
Sociální pojištění (33,57 %)	10 738,92 PLN	65 153,03 Kč
Zdravotní pojištění (9%)	3 598,8 PLN	21 833,92 Kč
Zdravotní pojištění – odpočet (7,75 %)	3 099 PLN	18 801,63 Kč
Základ daně	58 488,04 PLN	354 846,94 Kč
Daň před slevou	11 112,73 PLN	67 420,93 Kč
Daň po slevě	8 013,73 PLN	48 619,29 Kč
Celkový čistý příjem	46 875,51 PLN	284 393,72 Kč

Výpočet:

Základem daně jsou příjmy z podnikání, od kterých se odečtou náklady a zaplacené sociální pojištění. Poplatník nemůže při zdanění lineární sazbou snížit základ daně o dary a ani využít zvýhodnění na dítě. Daň si sníží pouze o zdravotní pojištění.

Základ daně: $131\,860,88 - (62\,633,92 + 10\,738,92) = 58\,488,04$

Daň: $58\,488,04 * 19\% = 11\,112,73 - 3\,099 = 8\,013,73\text{ PLN}$

Celkový čistý příjem po odpočtu skutečných nákladů, odvodů a daně činí **284 393,72 Kč**

11.3.3 Progresivní daň

Tabulka 33. Zdanění příjmů z podnikání v Polsku – progresivní daň (vlastní tvorba)

Roční příjem z podnikání	131 860,88 PLN	800 000 Kč
Skutečné náklady	62 633,92 PLN	380 000 Kč
Sociální pojištění (33,57 %)	10 738,92 PLN	65 153,03 Kč
Zdravotní pojištění (9 %)	3 598,8 PLN	21 833,92 Kč
Zdravotní pojištění – odpočet (7,75 %)	3 099 PLN	18 801,63 Kč
Odčitatelné položky - krev	130 PLN	788,71 Kč
Odčitatelné položky - dar	824,13 PLN	5 000 Kč
Základ daně	57 533,91 PLN	349 058,23 Kč
Daň	10 356,1 PLN	62 830,46 Kč
Sleva na poplatníka	556,02 PLN	3 373,37 Kč
Daňové zvýhodnění - dítě	1 112,04 PLN	6 746,75 Kč
Daň po slevě	5 589,04 PLN	33 908,71 Kč
Celkový čistý příjem	49 300,2 PLN	299 104,31 Kč

Výpočet:

Při zdanění progresivní sazbou lze odečíst odčitatelné položky a využít daňové zvýhodnění na dítě a taky slevu na poplatníka.

Základ daně: $131\,860,88 - (62\,633,92 + 10\,738,92 + 130 + 824,13) = 57\,533,91\text{ PLN}$

Daň: $57\,533,91 \cdot 18\% = 10\,356,1 - (556,02 + 1\,112,04 + 3\,099) = 5\,589,04\text{ PLN}$

Celkový čistý příjem po odpočtu skutečných nákladů, odvodů a daně činí **299 104,31 Kč**

11.3.4 Daňová karta

Pokud poplatník podniká jako účetní poradce, jehož činnost spadá do kategorie M dle polské klasifikace výroby a služeb, tak podle nejnovější vyhlášky Ministerstva financí a rozvoje nemá nárok na použití daňové karty. Výše daně je v případě daňové karty ve většině případů nižší než zdaňování paušálem, rovnou daní či progresivní sazbou. Měsíčně v průměru poplatník, který nikoho nezaměstnává, zaplatí na dani kolem 2 000 Kč. Pokud má zaměstnance, daň se zvyšuje. (finanse.mf.gov.pl, 2017b)

11.4 Maďarsko

11.4.1 Korporátní a dividendová daň

Základní režim zdanění v Maďarsku je složitější a dá se přirovnat ke zdanění jednatele s.r.o. v České republice. Poplatník musí odvádět pojistné alespoň z minimální garantované mzdy, bude si ji tak vyplácet každý měsíc. Kdyby žádnou nevyplatil, nemohl by si uplatnit nezdanitelnou část základu daně na dítě. V roce 2018 je minimální garantovaná mzda 180 500 HUF.

Tabulka 34. Zdanění příjmu z podnikání v Maďarsku – korporátní daň (vlastní tvorba)

Roční příjem z podnikání	9 806 325 HUF	800 000 Kč
Náklady	4 658 004 HUF	380 000 Kč
„Mzda“	2 166 000 HUF	176 702,28 Kč
Základ daně pro korporátní daň	2 982 321 HUF	243 297,75 Kč
Korporátní daň	268 409 HUF	21 896,81 Kč

Mzda: $180\,500 * 12 = 2\,166\,000$ HUF

Základ daně pro korporátní daň: Příjem – (náklady + „mzda“) = **2 982 321 HUF**

Korporátní daň: $2\,982\,321 * 9\% = 268\,409$ HUF

Tabulka 35. Zdanění příjmů z podnikání v Maďarsku – dividendy (vlastní tvorba)

Základ daně pro dividendy a pojištění	2 713 912 HUF	221 400,94 Kč
Dividendová daň (15 %)	407 086,8 HUF	33 210,14 Kč
Zdravotní pojištění (14 %)	379 947,68 HUF	30 996,13 Kč

Po zdanění korporátní daní se zůstatek zdaní dividendovou daní a odvede se zdravotní pojištění.

Základ daně pro dividendy a pojištění: $2\,982\,321 - 268\,409 = 2\,713\,912$ HUF

Dividendy: $2\,713\,912 * 15\% = 407\,086,8$ HUF

Zdravotní pojištění: $2\,713\,912 * 14\% = 379\,947,68$ HUF

Tabulka 36. Zdanění příjmů z podnikání v Maďarsku – „mzda“ (vlastní tvorba)

Roční hrubá mzda	2 166 000 HUF	176 702,28 Kč
Odpočet - děti	800 040 HUF	65 267,26 Kč
Základ daně	1 365 960 HUF	111 435,02 Kč
Daň (15 %)	204 894 HUF	16 715,25 Kč
Zdravotní pojištění (7 %)	227 430 HUF	18 553,74 Kč
Sociální pojištění (19,5 %)	475 166,25 HUF	38 764,06 Kč
Příspěvek na důchod (10 %)	216 600 HUF	17 670,23 Kč
Fond zaměstnanosti (1,5 %)	48 735 HUF	3 975,8 Kč

Základ daně: $2\,166\,000 - 800\,040 = 1\,365\,960$ HUF

Daň: $1\,365\,960 * 15\% = 204\,894$ HUF

Zdravotní pojištění: $(180\,500 * 150\%) * 12 = 3\,249\,000 * 7\% = 227\,430$ HUF

Fond zaměstnanosti: $(180\,500 * 150\%) * 12 = 3\,249\,000 * 1,5\% = 48\,735$ HUF

Sociální pojištění: $(180\,500 * 112,5\%) * 12 = 2\,436\,750 * 19,5\% = 475\,166,25$ HUF

Příspěvek na důchod: $(180\,500 * 100\%) * 12 = 2\,166\,000 * 10\% = 216\,600$ HUF

Místně podnikatelskou daň pro zjednodušení budeme počítat jako rozdíl mezi příjmy a výdaji, který vynásobíme sazbou 2 %. Sazba se může lišit dle místa podnikání, ale obecně bývá využívána tato sazba, která je i stropem.

$5\,148\,321 * 2\% = 102\,966$ HUF (8 399,97 Kč)

Celkový čistý příjem činí:

$9\,806\,325 - (4\,658\,004 + 268\,409 + 407\,086,8 + 379\,947,68 + 204\,894 + 227\,430 + 48\,735 + 475\,166,25 + 216\,600 + 102\,966) = 2\,817\,086,27$ HUF (229 818 Kč)

11.4.2 EVA

Funguje na podobném režimu jako KATA, v tomto případě je, ale příjmový limit pro použití režimu vyšší, a to 30 mil. HUF (2 447 400 Kč) včetně DPH. Základem daně je obrat zvýšený o DPH, který se vynásobí 37 %. Poplatník by tedy zaplatil na dani:

$9\,806\,325$ HUF * 37 % = **3 628 340 HUF (296 000 Kč)**

Místní podnikatelská daň: 102 966 HUF

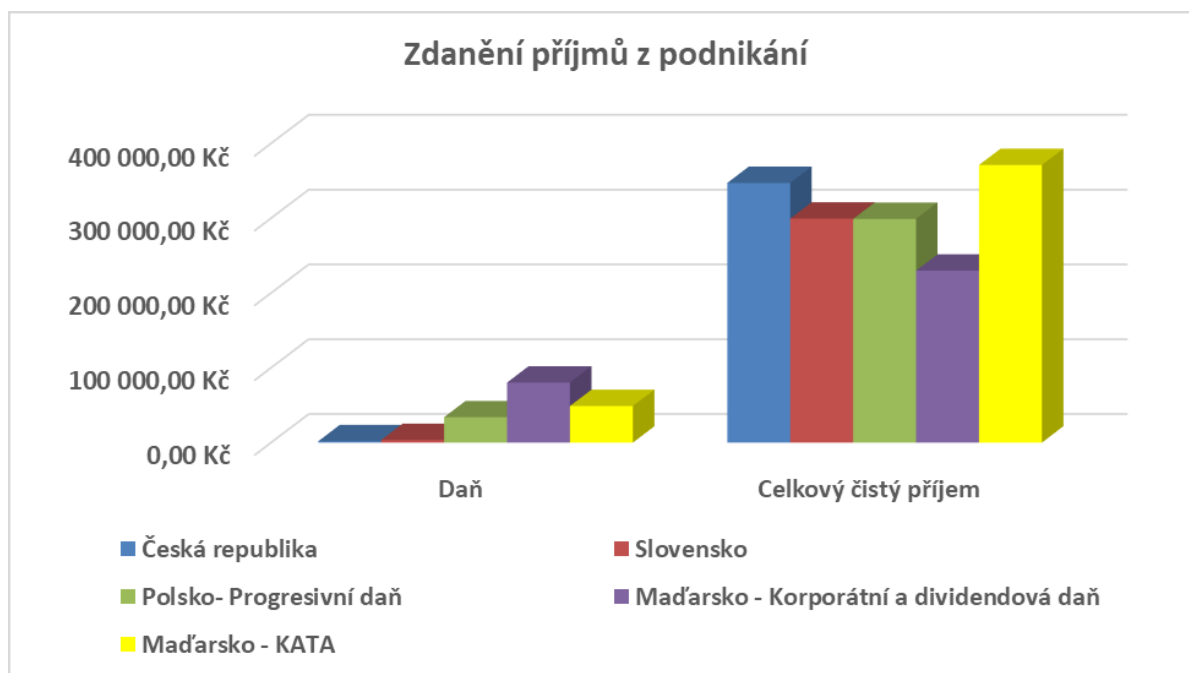
Poplatník musí odvádět pojistné z minimální garantované mzdy. Částky jsou stejné jako u předchozího příkladu: $227\,430 + 48\,735 + 475\,166,25 + 216\,600 = 967\,931,25$ HUF

Čistý příjem činí: $9\,806\,325 - (4\,658\,004 + 3\,628\,340 + 967\,931,25 + 102\,966) = 449\,083,75$ HUF (36 636,25 Kč)

11.4.3 KATA

Poplatník splňuje příjmový limit 12 mil. HUF (978 960 Kč), a může tak využít tento režim zdanění. Jelikož podniká sám, na plný úvazek platí měsíčně daň ve výši 50 000 HUF (4 079 Kč) nebo 75 000 HUF (6 118,5 Kč) v případě vyššího sociálního příspěvku. Žádné jiné daně včetně pojištění již odvádět nemusí. Celkově ročně odvede **600 000 HUF (48 948 Kč)** nebo **900 000 HUF (73 422 Kč)**. Pokud by poplatník překročil limit, odváděl by z překročené sumy 40 %. Celkový čistý příjem tak činí **4 548 321 HUF (371 052,03 Kč)** respektive **4 248 321 HUF (346 578,03 Kč)** v případě vyššího sociálního příspěvku.

11.5 Komparace třetího modelového příkladu

Graf 6. Komparace třetího modelového příkladu – příjmy z podnikání (vlastní tvorba)

Nejméně by na dani poplatník zaplatil v České republice. To je způsobeno hlavně tím, že může využít všechny možnosti k minimalizaci daně, které jsou k dispozici. V ostatních zemích, lze využít především daňovou úlevu na dítě v podobě odpočitatelné položky nebo daňového zvýhodnění. Na Slovensku by poplatník na dani odvedl jen o 1 607 Kč více, ale

celkově by obdržel o 50 000 Kč méně, a to hlavně díky odlišnému vyměřovacímu základu. Daňové úlevy si mohl uplatnit prakticky všechny, které byly v zadání, kromě daru. Dary jako nezdanitelnou část základu daně na Slovensku nemají. Celkově nejvyšší čistý příjem měl poplatník v Maďarsku, kdyby využil zdaňování v režimu KATA. Podobně funguje i daňová karta v Polsku, ale poplatník nemohl zdanění využít, jelikož se takový typ podnikání na daňovou kartu nevztahuje. V Polsku by byla nejvýhodnější progresivní sazba daně, poplatník mohl uplatnit i většinu úlev a především nedosáhl takových příjmů, aby musel použít vyšší sazbu daně. Odvedl také minimum na sociálním a zdravotním pojištění, a přesto má téměř o 50 000 Kč méně než poplatník v České republice. Kdyby poplatník v Polsku podnikal v jiném odvětví, mohl by využít i paušál s výrazně nižšími sazbami než je 20 %. Pokud by využil daňovou kartu, velice pravděpodobně tak může odvádět na dani nejméně ze všech zemí.

12 CELKOVÉ SHRUTÍ A POROVNÁNÍ

Co se týče daňových systémů, je ten český jednoznačně nejméně členitý, což je způsobeno především tím, že ostatní země zahrnují do daňového systému i poplatky vybírané spíše na místní úrovni. Nejvíce daní obsahuje systém v Maďarsku a v Polsku. V Maďarsku to je až kolem 60 typu daní či poplatků, ale počet se má v dohledné době snížit. Členění je v praxi stejné, a dělí se na přímé a nepřímé daně. Nepřímou daň tvoří především DPH, spotřební a ekologické daně. Jsou to nejvíce harmonizované daně, a tak je lze nejlépe porovnat (viz tabulka 1 a 2). Vliv nepřímých daní běžný člověk pocítí každý den, a je tak nezbytné zmínit jejich výši, protože tak společně nejenom s výší důchodů lépe promítají životní situaci v dané zemi.

Přímé daně zdaňují především příjem a majetek. Majetkové daně jako silniční daň a daň z nemovitosti se vyskytuje ve všech zemích, ale liší se jen ve výpočtu a ve výši zdanění. Některé daně, které běžně fungují v ostatních zemích, v České republice nenajdeme. Jde především o bankovní daň či daň velkých finančních institucí. Specifickou daní je tonážní daň, která se vztahuje na velké lodě sloužící k podnikání, prakticky ji nelze uplatnit jinde než v Polsku, protože má jako jediný stát přístup k moři.

Hlavním tématem mé bakalářské práce bylo zdanění z příjmů fyzických osob. Největší komplikací při porovnávání byl postup zdanění. V každém státě funguje naprosto odlišný postup s odlišnými daňovými úlevami a hlavně odlišnou měnou. Absolutně nezbytné bylo vypočítat sociální a zdravotní odvody ve všech zemích. Hlavním důvodem je především důležitost těchto částek při výpočtu celkové daně na Slovensku a v Polsku. Jako druhý důvod lze uvést lepší porovnání celkového zdanění, neboť jenom daň nám o tom, kolik poplatník vydělal, moc neřekne, jak lze na modelových příkladech vidět.

První příklad byl zaměřen na zdanění měsíční mzdy, poplatník kromě základních slev, na které má nárok, žádné jiné neuplatňoval. Příklad sloužil především k celkovému pochopení postupu a výpočtu. Česká republika má spolu s Maďarskem nejnižší sazbu daně, rozdíl je ve výpočtu. Český poplatník pracuje se superhrubou mzdou, což je hrubá mzda navýšená o odvody za zaměstnavatele, v praxi se tak zvýší sazba daně o 5,1 %. Poplatník v Maďarsku počítá daň z hrubé mzdy. Maďarsko je také jedinou zemí, kde se nezvyšuje daň při vyšším příjmu. V Polsku a na Slovensku se běžně používá progresivní sazba daně a v České republice poplatník při vysokých příjmech daní nad rozhodný příjem ještě jednou 7 %

sazbou daně. V Polsku lze kromě progresivního zdanění využít daň rovnou ve výši 19 % poplatník, ale ztrácí nárok na využití slev a zvýhodnění.

Poplatník v České republice s nízkým příjmem měl nejnižší daň ze všech zemí, s vysokým příjmem je rázem daň nejvyšší. V prvním případě sleva na poplatníka pokryla skoro celou daň, ale u vysokého příjmu sleva pokryje jen zanedbatelnou část. Na Slovensku lze od základu daně odečíst nezdanitelnou část, ale v případě vyššího příjmu se nezdanitelná část zmenšuje. Poplatník v Polsku může využít nezdanitelnou část základu daně i slevu na poplatníka v plné výši, ale částky jsou velice nízké. Výši daně v tomto případě ovlivní odvody na pojistném, které mu daň sníží. Naopak v Maďarsku poplatníci nemají žádný nárok na podobné slevy či odčitatelné položky, daňová zátěž je tak stejná bez rozdílu výše příjmu.

Druhý příklad ukázal, kolik zaplatí na dani a jaký je čistý příjem poplatníka se dvěma dětmi, respektive kde jsou daňové úlevy na děti nejvýhodnější. Jednoznačně nejlépe jsou daňové úlevy na dítě nastaveny v České republice. Poplatník se dvěma dětmi má v obou případech nejvyšší příjmy a dostane na daňovém bonusu nejvíce ze všech poplatníků v případě nízkého příjmu. U vysokého příjmu můžeme říci, že se rozdíly lehce smazávají. Je to způsobené hlavně vyššími odvody za zaměstnance, které si může poplatník jak na Slovensku, tak v Polsku odečíst, a tím snížit celkovou daň. Nejvíce nevýhodné jsou slevy na děti pro polského poplatníka. V případě vysokého příjmu je daleko výhodnější nevyužít slev a raději zdanit rovnou sazbou daně, než progresivní sazbou s nárokem na slevy. Poplatník v Maďarsku mohl využít novomanželský odpočet od základu daně, ten lze čerpat po určitou dobu a pouze do výše 400 020 HUF. Na dani by tak v případě vysokého příjmu po vyčerpání zaplatil rozhodně více.

Co se týče celkové částky odvedené na pojistném, rozdíly nejsou tak markantní. Rozdíl je pouze kolik odvede zaměstnanec a zaměstnavatel. Polští a Maďarští zaměstnavatelé odvádí skoro stejnou sumu, jako odvede měsíčně zaměstnanec. Naopak v Česku a na Slovensku jsou odvody značně nerovnoměrně rozdělené. Zaměstnavatel odvádí 35,2 % respektive 34 % v České republice za zaměstnance.

Snížením odvodů a zavedení různých režimů zdanění se Maďarsko stává velice přitažlivým pro podnikání. V současné době je tam i nejnižší daň z příjmů právnických osob nejen v celé Evropské unii, ale i celosvětově. Specifické režimy zdanění na jednu stranu snižují celkovou přehlednost, ale na druhou stranu dávají poplatníkům daleko větší prostor pro optimalizaci

daně. V Polsku lze taky využít více způsobu zdanění. V modelovém příkladu poplatník nemohl využít daňovou kartu, ale naopak mohl využít paušál. Ten byl, ale naprosto nevýhodný pro poplatníkovu samostatně výdělečnou činnost z důvodu vysoké sazby. Paušál by se vyplatil pro činnosti ze stavebnictví nebo pohostinství, kde je sazba paušálu 8,5 % respektive 5,5 %. Z modelového příkladu, ale nejlépe vyšel poplatník v Maďarsku, který využil režim KATA. Jedná se o fixní daň placenou měsíčně. Nevýhodou může být nízký limit příjmu, po který lze režim využít a hlavně příjmy, které se započítávají do limitu, jsou včetně DPH, která je v Maďarsku nejvyšší v základní sazbě. Jako zajímavý se jeví režim EVA, poplatník zaplatí 37% z příjmů, 2 % místně podnikatelskou daň a základní pojistné. Dále se nemusí starat o žádné jiné odvody či daně a především o DPH, od které je osvobozen. Hlavní devízou tohoto režimu je především úspora času, poplatník místo toho, aby trávil čas na úřadech, věnuje více času své výdělečné činnosti. Nutno také podotknout, že by musel vynaložit další náklady na daňové poradce. V našem případě by obdržel nejméně ze všech, proto je tento režim výhodný v případě, kdy má společnost či poplatník velice nízké náklady. V Česku ani na Slovensku neexistuje žádný speciální režim, poplatník může využít místo skutečně vynaložených nákladů paušál ve výši 60 % u živnostenské činnosti. Paušál se vyplatí především u činností, kde není taková spotřeba nákladů například ve službách. Poplatník v České republice mohl využít všechny odčitatelné položky a slevy, které byly k dispozici, a proto je daň jednoznačně nejmenší. Čistě teoreticky by poplatník v Polsku nemusel odvádět daň vůbec, kdyby daroval většinu svého příjmu na náboženské účely. Polsko je celkově jako silně věřící země hodně benevolentní vůči křesťanům a jeho majetku. V Maďarsku lze naopak vidět značnou podporu sportu od vlády.

Obecně tak můžeme říci, že zdanění příjmů ze závislé činnosti je pro poplatníky nejvýhodnější v České republice a na Slovensku. Zatímco zdanění příjmů z podnikání, může být výhodnější v Polsku nebo Maďarsku. Za určitých podmínek nutno podotknout, především správným zvolením daňového režimu a typu podnikání.

13 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Zjednodušení soustavy a zrušení některých daní

Soustavy v Polsku a Maďarsku jsou členité a nepřehledné. Je nutné, aby část daní byla přerozdělena jako místní poplatek a nezasahovala do daňové soustavy státu, ve které by měly být pouze ty nejdůležitější daně, které přináší větší objem prostředků do státního rozpočtu. Daně velkých finančních institucí či bankovní daň, která má za úkol více zdanit banky, pojišťovny a spořitelny, a vybrané prostředky investovat do školství a infrastruktury, funguje ve všech zemích kromě České republiky. Na Slovensku funguje jako poplatek a nezasahuje do daňové soustavy. Dle mého názoru zdanění bank a finančních institucí postihuje jen koncové spotřebitele zvyšováním poplatků a úroků, a snižuje transparentnost při hospodaření s veřejnými financemi. Velice kvituji zavedení daně na nezdravé potraviny, jež Maďarsko před pár lety zavedlo z důvodu zvyšující se obezity, a to především u dětí. Co se týká daní nepřímých, myslím si, že by Maďarsko mělo jednoznačně snížit základní sazbu DPH o 2 %, aby se dostalo alespoň na úroveň zemí, které mají nejvyšší základní sazbu daně. Naopak bych vyzdvihl spotřební daň na minerální oleje, kde sazba daně reaguje na vývoj ekonomiky. Podle mě to je správný přístup, a pokud to jde, mělo by se to využít u většiny daní.

Progresivní daň

Hodně lidí progresivní daň obhajuje, ale z mého osobního hlediska nevidím důvod, proč by lidé s vyššími příjmy měli mít zvýšenou sazbu daně, jen kvůli tomu, že více vydělávají. Solidární daň je podle mého názoru dobře nastavená v České republice a především postihuje poplatníky s již opravdu vysokým příjmem kolem 120 000 Kč. Na Slovensku vyšší sazbu daně použije poplatník s měsíčním základem daně kolem 72 000 Kč a v Polsku to je už něco málo přes 43 000 Kč. Jelikož výše průměrné mzdy se tolik neliší, navýšil bych limit základu daně pro použití vyšší sazby na úroveň jako je v České republice.

Pojistné

Odvody za zaměstnavatele jsou v České republice a na Slovensku opravdu vysoké. Zrovnoměněním sazeb by se zvýšila podpora podnikání a zaměstnavatelů.

Odpočitatelné položky, slevy na dani a zvýhodnění

V České republice i v Polsku je spousta možností jak snížit základ daně nebo daň. V Maďarsku postrádám základní slevu či odpočitatelnou část základu daně, na kterou by měl

mít poplatník vždy nárok. V Polsku jsou dle mého názoru slevy a zvýhodnění velice nízké, a jak bylo vidět na příkladech, tak i nevýhodné, proto bych je navýšil. V případě má-li manžel či manželka nízký příjem může slevu na dani nebo odpočitatelnou část základu daně uplatnit poplatník pouze v České republice a na Slovensku. V ostatních zemích mi tato možnost chybí.

Zdaňovací režimy

V České republice i na Slovensku by mnoho lidí využilo režimy KATA nebo daňovou kartu, které jsou určené především pro drobné živnostníky. V Maďarsku a Polsku je režimů zdanění opravdu hodně, a je tak daleko větší prostor pro výběr ideálního způsobu zdanění k výši příjmů a typu podnikání. Proto bych podobný režim zavedl u nás i na Slovensku.

Daňová asignace

Kromě České republiky funguje ve všech zemích daňová asignace, která umožňuje poplatníkům část své daně, nejčastěji 1 - 2 % věnovat na veřejně prospěšné účely. Nebál bych se tento nástroj zavést i v České republice, protože si myslím, že by daný poplatník měl o své dani, která mu snižuje příjem, daleko více rozhodovat a podpořit tak podle svého vlastního mínění nějakou organizaci, která mu je sympatická a myslí, že si zaslouží podporu.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce byla komparace daně z příjmů fyzických osob v zemích Visegrádské čtyřky, jednotlivých prvků daňových soustav a možný návrh změn pro všechny země.

V teoretické části byla provedena literární rešerše na základní daňové pojmy, funkce daní a její klasifikace. Následně byly rozebrány daňové soustavy všech zemí. Největší část teorie byla věnována dani z příjmů fyzických osob. V teoretické části jsem čerpal převážně z legislativy a internetových zdrojů v anglickém jazyce.

Praktická část se zabývala zdaněním příjmů fyzických osob v jednotlivých zemích. Na modelových příkladech byly postupně vypočítány příklady na měsíční mzdu, roční zúčtování daně a nakonec i příklad na příjem z podnikání. V prvních dvou modelových příkladech měl poplatník nízký i vysoký příjem pro lepší komparaci. Hlavním cílem bylo ukázat způsob zdanění v jednotlivých zemích, využití slev a zvýhodnění. Výpočty bylo zjištěno, že jednoznačně nejvyšší čistý příjem ze závislé činnosti má poplatník v České republice. Slovenský poplatník obdrží vždy o něco méně. Na dani odvádí v průměru méně poplatníci v Polsku a v Maďarsku, ale díky vyšším odvodům mají příjem nižší.

Velký rozdíl je také ve slevách a odpočitatelných položkách základu daně. Polský poplatník společně s českým má mnoho možností jak minimalizovat daň. Maďarsko jako jediný stát nemá ani základní slevu či nezdanitelnou část na poplatníka.

Zdanění příjmů z podnikání bylo mnohem náročnější na výpočet a současně i na srovnávání. V České republice a na Slovensku fyzická osoba jako podnikatel nemá kromě paušálu mnoho jiných možností jak vypočítat daň.

Na základě výpočtu jednotlivých modelových příkladů, literární rešerše daně z příjmů a jednotlivých soustav jsem navrhl a doporučil změny pro všechny země, které by mohly zlepšit výběr daní, snížit byrokracii a daňovou zátěž.

Zpracováním bakalářské práce jsem zlepšil své znalosti o dani z příjmů v České republice, ale především jsem se dozvěděl více o zdanění v okolních státech. Doufám, že znalosti, které jsem získal a následně zpracoval v této bakalářské práci, pomohou ostatním při zpracování obdobných prací se stejnou problematikou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

BONĚK, Václav, 2001. *Lexikon - Daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 626 s. Lexikony. ISBN 80-720-8265-5.

JURČÍK, Radek, 2015. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Ostrava: Key Publishing, 137 s. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-176-4.

KOHOUTKOVÁ, Alena a Jaroslav KOBÍK, 2013. *Daňový řád s komentářem*. 2., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 1192 s. Daně (ANAG). ISBN 978-807-2637-690.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2010. *Daňová teorie a politika*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

KUČEROVÁ, Dagmar, 2018. *Lexikon mzdového účetnictví pro rok 2018*. 6. aktualizované vydání. Dolní Lhota: Dagmar Kučerová, 90 s. ISBN 978-80-905712-4-2.

LÁCHOVÁ, Lenka a Alena VANČUROVÁ, 2016. *Daňový systém ČR 2016*. 13. aktualizované vydání. Praha: VOX, 396 s. ISBN 978-80-87480-44-1.

MARKOVÁ, Hana, 2017. *Daňové zákony 2017*. 26. vydání. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0493-2.

MARKOVÁ, Hana, 2018. *Daňové zákony 2018*. 28. vydání Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0766-7.

NERUDOVÁ, Danuše, 2014. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie: teorie a praxe v ČR*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

SHELLEKENS, Marnix, 2017. *European tax handbook 2017*. Amsterdam: IBFD Publications, 1164 s. ISBN 978-90-8722-407-3. European tax.

STEJSKAL, Jan, 2008-. *Daňová teorie a politika: pro kombinovanou formu studia*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 94 s. ISBN 978-80-7395-097-2.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 301 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan, 2013. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru*. 6., aktualiz. a přeprac. vyd. včetně CD. Praha: Linde Praha, 386 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

Internetové zdroje:

Elektronické knihy, příručky a brožury:

DELOITTE. *Taxation and Investment in Poland*. 2017., 33 s. Dostupné také z: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-poland-guide-2017.pdf>

MINISTERSTVO FINANCÍ. *Daně, poplatky a jiná obdobná peněžita plnění: Studijní text ke zvláštní části úřednické zkoušky pro obor státní služby*. 3. aktualizované vydání studijního materiálu. Praha, 2016. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-studijni-texty-skripta-02-dane-poplatky-a-jopp-pdf.aspx>

MOORE STEPHENS EUROPE. *Doing business in Poland*. Brusel, 2017, 48 s. Dostupné také z: <https://www.moorestephens.com/MediaLibsAndFiles/media/MooreStephens/Shared-Content/Shared-Publications/Guides/Doing-business-in-Poland-2017.pdf?ext=.pdf>

Nav.gov.hu [online], 2013©b. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: https://www.nav.gov.hu/data/cms266731/132__KATA_osszehasonlitas_2.pdf

ORSÁGOVÁ, Liběna, ed. SOŠ BOHUMÍN. *Daňový systém v Česku a Polsku jednoduše a srozumitelně*. Bohumín, 2010, 148 s. Dostupné také z: <http://docplayer.cz/860579-Danovy-system-v-cesku-a-polsku-jednoduse-a-srozumitelne-dapovy-system-v-cesku-a-polsku-1.html>

PODATKI.BIZ. *Income taxes in Poland: Overview*. 119 s. Dostupné také z: http://www.podatki.biz/themes/podatki_en/file/Income_taxes_in_Poland.pdf

SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava a Janusz TURAKIEWICZ. HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. *Legislativní podmínky podnikání v České republice a v Polsku 2017, aktuální daňová legislativa, pracovní právo*. 2017, 148 s. Dostupné také z: <https://www.pod->

nikanivpolsku.cz/images/dokumenty/danove-dokumenty/Legislativni_podminky_podnikani_v_Ceske_republice_a_v_Polsku_2017_aktualni_danova_legislativa_pracovni_pravo.pdf

TPA GROUP. *Investing in Czech Republic: An overview of the current tax system.* 2018. Dostupné také z: <https://www.tpa-group.cz/en/publications/>

TPA GROUP. *Investing in Hungary: An overview of the current tax system.* 2018. Dostupné také z: <https://www.tpa-group.cz/en/publications/>

TPA GROUP. *Investing in Poland: An overview of the current tax system.* 2018. Dostupné také z: <https://www.tpa-group.cz/en/publications/>

TPA GROUP. *Investing in Slovakia: An overview of the current tax system.* 2018. Dostupné také z: <https://www.tpa-group.cz/en/publications/>

TRADE.GOV.PL. *Polish Tax Law.* 2016, 10 s. Dostupné také z: <https://www.trade.gov.pl/en/business-activity/taxes/1982,polish-tax-law.html.pdf>

Zákony:

POLSKO. *Ustawa z dnia 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.* In: . Varšava, ročník 2018. Dostupné také z: <http://www.przepisy.gov.pl/przepisy,3,14,14,673,174976,20180222,ustawa-z-dnia-15021992-r-o-podatku-dochodowym-od-osob.html>

SLOVENSKO. *Úplné znenie zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.* In: . Bratislava: Finančná správa, 2018, s. 225. Dostupné také z: https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zverejnovanie_dok/Sprievodca/Sprievodca_danami/2018/2018.01.11_dan_z_pr%C3%ADjmov.pdf

SLOVENSKO. *Zákon č. 361/2014 Z. z. O dani z motorových vozidiel.* In: . Bratislava, ročník 2018, s. 12. Dostupné také z: https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Legislativa/2015.02.19_Zak_DMV_4.pdf

SLOVENSKO. *Zákon č. 582/2004 Z.z. Zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.* In: . Bratislava, ročník 2018. Dostupné také z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-582>

Webové stránky:

2018 Tax Guideline for Hungary, ©2018. *Accace.com* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://accace.com/tax-guideline-for-hungary/>

A short summary on the taxation of business associations, ©. *En.nav.gov.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://en.nav.gov.hu/taxation/taxinfo/summary_companies.html

Basic information, ©2017a. *Finanse.mf.gov.pl* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.finanse.mf.gov.pl/en/pit1/basic-information>

BOROWSKA, Angelina, ©2018. Podatek dochodowy - jak obliczyć w najczęstszych formach opodatkowania. *Poradnikprzedsiębiorcy.pl* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-jak-obliczyc-podatek-dochodowy>

Daň z príjmov fyzickej osoby, ©2017. *Slovensko.sk* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_dan-z-prijmov-fyzickej-osoby1

Daňový systém a poplatkový systém, ©2017. *Eastportal.sk* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://eastportal.sk/sk/blog/2017/04/26/danovy-system-a-poplatkovy-system/>

Egyéni vállalkozó által fizetendő járulék, ©2018. *Rsm.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.rsm.hu/kisokos/egyeni-vallalkozo-altal-fizetendo-jarulek>

European commision: Taxes in Europe Database v3 © [online]. [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/taxSearch.html

FEHÉR, Tamás, 2016. Nagy szám: 60 adófajta létezik ma Magyarországon. *Kamaraonline.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://kamaraonline.hu/cikk/nagy-szam-60-adofajta-letezik-ma-magyarorszagon>

Fringe benefits in Hungary - Cafeteria 2018, ©2004 – 2017b . *Helpers.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://helpers.hu/accounting-and-finance/fringe-benefits-hungary-cafeteria-2018/>

HEGEDÜS, Sándor, ©2016. Cafeteria changes – How to plan for 2017?. *Rsm.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.rsm.hu/en/blog/2016/08/cafeteria-changes-how-to-plan-for-2017>

How does the Hungarian small business Tax "KIVA" change in 2017?, ©2004 – 2017a . *Helpers.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://helpers.hu/accounting-and-finance/tax-alert-2017-hungary-changes-small-business-tax-kiva/>

Hungary - other individual tax credits and incentives [online], ©2006-2018. PRICEWATERHOUSECOOPERS. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Hungary-Individual-Other-tax-credits-and-incentives>

Hungary lowers corporate tax rate to 9 percent, ©2011-2013. *Crwwgroup.net* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://crwwgroup.net/en/hungary-lowers-corporate-tax-rate-9-percent/>

CHROBAK, Małgorzata, ©2018. W 2018 roku: wyższa pensja minimalna i kwoty wolne od potrąceń. *Rp.pl* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.rp.pl/Place/301049989-W-2018-roku-wyzsza-pensja-minimalna-i-kwoty-wolne-od-potracen.html>

KUBOVÁ, Simona, 2018. Odvody zamestnanca a zamestnávateľa od 1.1.2018. *Podnikajte.sk* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3435/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-zamestnanca-zamestnavateľa-1-1-2018.xhtml>

Kurzy devizového trhu, ©2018. ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Cnb.cz* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

News: Cafeteria 2018, ©2018. *Bdo.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.bdo.hu/en-gb/insights/cafeteria-2018>

Nové porovnaní minimální mzdy v EU: Česko zůstává na konci žebříčku i po rekordním růstu, ©2018. *Aktualne.cz* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nove-porovnani-minimalni-mzdy-v-ev-rope/r~f53634161ac611e88b47ac1f6b220ee8/?redirected=1524475741>

O V4, ©2006-2018. *The Visegrad group* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.visegradgroup.eu/v4-110412>

OSVČ - vyměřovací základ, ©2018. *Vzp.cz* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/osvc/vymerovaci-zaklad>

PENTZ, Edina, ©2018. *Minimálbér és garantált bérminimum 2018-ban* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://ado.hu/rovatok/munkaugyek/minimalber-es-garantalt-berminimum-2018-ban>

Použitie podielu zaplatenej dane, ©. *Consultare.sk* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.consultare.sk/rs/96/pouzitie-podielu-zaplatenej-dane/>

Rozróżniamy kilka form opodatkowania PIT, ©2017. *Biznes.gov.pl* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.biznes.gov.pl/przedsiębiorcy/biznes-w-polsce/rozliczam-podatki/pit>

SENEŠI, Norbert, 2017. Odvody živnostníkov a iných SZČO do zdravotnej a Sociálnej poisťovne od roku 2018. *Podnikajte.sk* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3413/category/socialne-a-zdravotne-odvody/article/odvody-zivnostnikov-szco-2018.xhtml>

Setting Up a Sole Trader in Hungary, ©2015. *Lawyershungary.com* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.lawyershungary.com/setting-up-a-sole-trader-in-hungary>

Tax news 2017: KIVA, ©. *Hu.vgd.eu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://hu.vgd.eu/en/news/tax-news-2017-kiva-small-enterprises-tax>

Taxation - review of the Hungarian tax system, ©2013. *Eugo.gov.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://eugo.gov.hu/doing-business-hungary/taxation>

Taxation for private entrepreneurs in Hungary [online], ©2016. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://taxationhungary.blogspot.cz/2015/09/taxation-for-private-entrepreneurs-in.html>

Taxation, ©2018. *Rsm.hu* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://doingbusinessinhungary.com/taxation>

Ułgi i odliczenia 2017, ©2009-2018. *E-pity.pl* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://www.e-pity.pl/abc_podatki/ulgi-odliczenia/

Visegrádská čtyřka (V4), ©2018. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/visegradaska-ctyrka-v4.aspx>

Základ a sazby pojistného u sociálního pojištění OSVČ, ©2017. *Finance.cz* [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/socialni-pojisteni-osvc/zaklad-a-sazby/>

Sprawie stawek karty podatkowej - Ministra Rozwoju i Finansów, © 2017b. *Finanse.mf.gov.pl* [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/5980329/Obw.+MRiF+MP+2017+poz.+1111.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

HUF	Maďarský forint
PLN	Polský zlotý
EUR	EURO
Kč	Koruna česká
DPH	Daň z přidané hodnoty

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1. Daňová soustava České republiky vlastní tvorba podle Marková, 2018.</i>	17
<i>Obrázek 2. Daňová soustava Slovenska – vlastní zpracování podle eastportal.sk, © 2017</i>	20
<i>Obrázek 3 Daňová soustava Polska – vlastní zpracování podle Turakiewicz (2017, s. 96)</i>	24
<i>Obrázek 4. Daňová soustava v Maďarsku – vlastní tvorba podle (ec.europa.eu, © a eugo.gov.hu, © 2013)</i>	27

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1. Přehled sazeb DPH – vlastní zpracování podle ec.europa.eu, ©.....</i>	<i>34</i>
<i>Tabulka 2. Přehled vybraných spotřebních daní – vlastní tvorba podle ec.europa.eu, ©.....</i>	<i>35</i>
<i>Tabulka 3. Přehled vybraných spotřebních daní – vlastní tvorba podle ec.europa.eu, ©.....</i>	<i>37</i>
<i>Tabulka 4. Výpočet daně z příjmů fyzických osob - vlastní tvorba (Vančurová, Láchová, 2016, s. 208 a upraveno podle Marková, 2018).....</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 5. Sociální a zdravotní pojištění na Slovensku podle (Investing in Slovakia, 2018, s. 16 – 17).....</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 6. Výpočet daně z příjmů fyzických osob na Slovensku – vlastní tvorba podle získaných znalostí.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 7. Měsíční sleva na zaměstnance – vlastní tvorba podle (finanse.mf.gov.pl, © 2011 – 2017a).....</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 8. Sociální a zdravotní pojištění v Polsku vlastní podle (e-pity.pl, © 2009 - 2018 a Investing in Poland, 2018, s. 14-15).....</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 9. Sleva na poplatníka – vlastní tvorba podle (rp.pl, 2018).....</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 10. Slevy na dítě – vlastní tvorba podle (Doing business in Poland, 2017, s. 32).....</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 11. Výpočet daně progresivní sazba – vlastní tvorba podle (poradnikprzedsiebiorcy.pl, 2018).....</i>	<i>51</i>
<i>Tabulka 12. Výpočet daně pro rovnou sazbu – vlastní tvorba podle (poradnikprzedsiebiorcy.pl, 2018).....</i>	<i>51</i>
<i>Tabulka 13. Výpočet daně pro paušál – vlastní tvorba podle (poradnikprzedsiebiorcy.pl, 2018).....</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka 14. Korporátní daň (vlastní tvorba).....</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 15. Zdanění dividend a zdravotní pojištění (vlastní tvorba).....</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 16. Zdanění mzdy (vlastní tvorba).....</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 17. Pojistné v Maďarsku vlastní zpracování (Investing in Hungary, 2018, s. 10).....</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 18. Zdanění z příjmů ze závislé činnosti v Maďarsku podle vlastní tvorby..</i>	<i>57</i>
<i>Tabulka 19. Přepočtení měn vlastní tvorba podle (cnb.cz, © 2018).....</i>	<i>59</i>
<i>Tabulka 20. Zdanění měsíční mzdy v ČR (vlastní tvorba).....</i>	<i>59</i>

<i>Tabulka 21. Zdanění měsíční mzdy na Slovensku (vlastní tvorba)</i>	60
<i>Tabulka 22. Zdanění měsíční mzdy v Polsku (vlastní tvorba)</i>	61
<i>Tabulka 23. Zdanění měsíční mzdy v Maďarsku (vlastní tvorba)</i>	62
<i>Tabulka 24. Výpočet ročního zúčtování daně v ČR (vlastní tvorba)</i>	65
<i>Tabulka 25. Výpočet ročního zúčtování daně na Slovensku (vlastní tvorba)</i>	66
<i>Tabulka 26. Výpočet ročního zúčtování daně v Polsku – progresivní daň (vlastní tvorba)</i>	67
<i>Tabulka 27. Výpočet ročního zúčtování daně v Polsku – rovná daň (vlastní tvorba)</i> 68	
<i>Tabulka 28. Výpočet ročního zúčtování daně v Maďarsku (vlastní tvorba)</i>	69
<i>Tabulka 29. Zdanění příjmů z podnikání v ČR (vlastní tvorba)</i>	72
<i>Tabulka 30. Zdanění příjmů z podnikání na Slovensku (vlastní tvorba)</i>	73
<i>Tabulka 31. Zdanění příjmů z podnikání v Polsku - paušál (vlastní tvorba)</i>	74
<i>Tabulka 32. Zdanění příjmů z podnikání v Polsku – rovná daň (vlastní tvorba)</i>	75
<i>Tabulka 33. Zdanění příjmů z podnikání v Polsku – progresivní daň (vlastní tvorba)</i>	76
<i>Tabulka 34. Zdanění příjmu z podnikání v Maďarsku – korporátní daň (vlastní tvorba)</i>	77
<i>Tabulka 35. Zdanění příjmů z podnikání v Maďarsku – dividendy (vlastní tvorba)</i> ..	77
<i>Tabulka 36. Zdanění příjmů z podnikání v Maďarsku – „mzda“ (vlastní tvorba)</i>	78

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Zdanění krabičky cigaret (vlastní tvorba)</i>	<i>36</i>
<i>Graf 2. Komparace prvního modelového příkladu – nízký příjem (vlastní tvorba) ...</i>	<i>63</i>
<i>Graf 3. Komparace prvního modelového příkladu – vysoký příjem (vlastní tvorba) .</i>	<i>64</i>
<i>Graf 4. Komparace druhého modelového příkladu – nízký příjem (vlastní tvorba)...</i>	<i>70</i>
<i>Graf 5. Komparace prvního modelového příkladu – vysoký příjem (vlastní tvorba) .</i>	<i>71</i>
<i>Graf 6. Komparace třetího modelového příkladu – příjmy z podnikání (vlastní tvorba)</i> <i>.....</i>	<i>79</i>